

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Rašytojas Solženicinas jau Rusijoje

Rusų laikraščio Paryžiuje pareiškimai Vatikano radijui

Po dvidešimties tremties metų Rusijon sugrįžo rašytojas, Nobelio premijos laureatas Aleksandras Solženicinas. Ta proga Vatikano radijui davė savo paaiškinimus ilgametę rašytojo bendradarbę, Paryžiuje leidžiamo rusų savaitraščio "Russkaja Mysl" redaktorė Irina Ilovaiskaja Alberti.

Nusprendęs grįžti, paskelbęs grįžimo datą, Solženicinas gavo anoniminių grasinimų: "Jei nori likti gyvas, nesiikišk į politiką". Kas yra tokių anoniminių laiškų autoriai?

Tokius laiškus, be abejonės, rašo kraštutinės kairės arba pastarujoju metu iš tų pačių kairiųjų išaugusios kraštutinės dešinės orientacijos politinių grupuočių žmonės, — pasakė Irina Alberti.

Rusijoje kairės ir dešinės schema net nelabai tinka. Reiktų turbūt kalbėti apie komunistus ir nacionalistus. Komunistai Solženicino nekenčia už jo praeitį, už "Gulago salyną" ir visą jo literatūrinį palikimą. Tuo tarpu rusų nacionalistai Solženicino nekenčia už tai, kad jis nesuėdėjo su dešinišiais, nors pastarieji, bent jau patoje rusų nacionalistų sąjūdžio pradžioje, dėjo į jį dideles viltis ir net jį savinasi kaip moralinį, dvasinį ir intelektualinį vadą. Solženicinas nuo jų aiškiai atsiribojo, dėl to susilaukė nacionalistų neapykantos kaip išdavikas. Be abejonės, už šių dviejų jėgų — tiek komunistų, tiek nacionalistų — slypi KGB letena, — kalbėjo Irina Ilovaiskaja Alberti. Vakaruose kartais pernelyg optimistiškai ir kartais net paikai tikima Rusijoje įvykusiomis reformomis. Tuo tarpu KGB tikrai tebeveikia ir tikrai daro didelę įtaką kraštutinėms politinėms grupuočioms arba net joms vadovauja. Kitaip sakant, gąsdinimai — vis dar gyvo KGB darbas.

Kokie motyvai paskatino Solženiciną ryžtis grįžti į tėvynę?

Neseniai kalbėjau su išeivijoje gyvenančiu rusų istoriku Michaili Eller, — pareiškė Irina Alberti. Jis štai kaip pasakė: Solženicinas yra vienas tų nedaugelio žmonių, kurie ištiesi duotą žodį. Jis supranta savo misiją ir žino, kad jo gyvenimas ir jo darbai turi vieną tikslą: tarnauti Rusijai, tarnauti savo žmonėms, kuriems ypač dabar reikia tikrai atsinaujinimo, dvasinio ir moralinio pagijimo.

Aš manau, — tęsė Irina Alberti, — kad pagrindinė Solženicino kaip rašytojo ir kaip dvasinio vado žymė yra ta, kad jis visą laiką buvo ir dabar yra tikras krikščionis. Jo as-

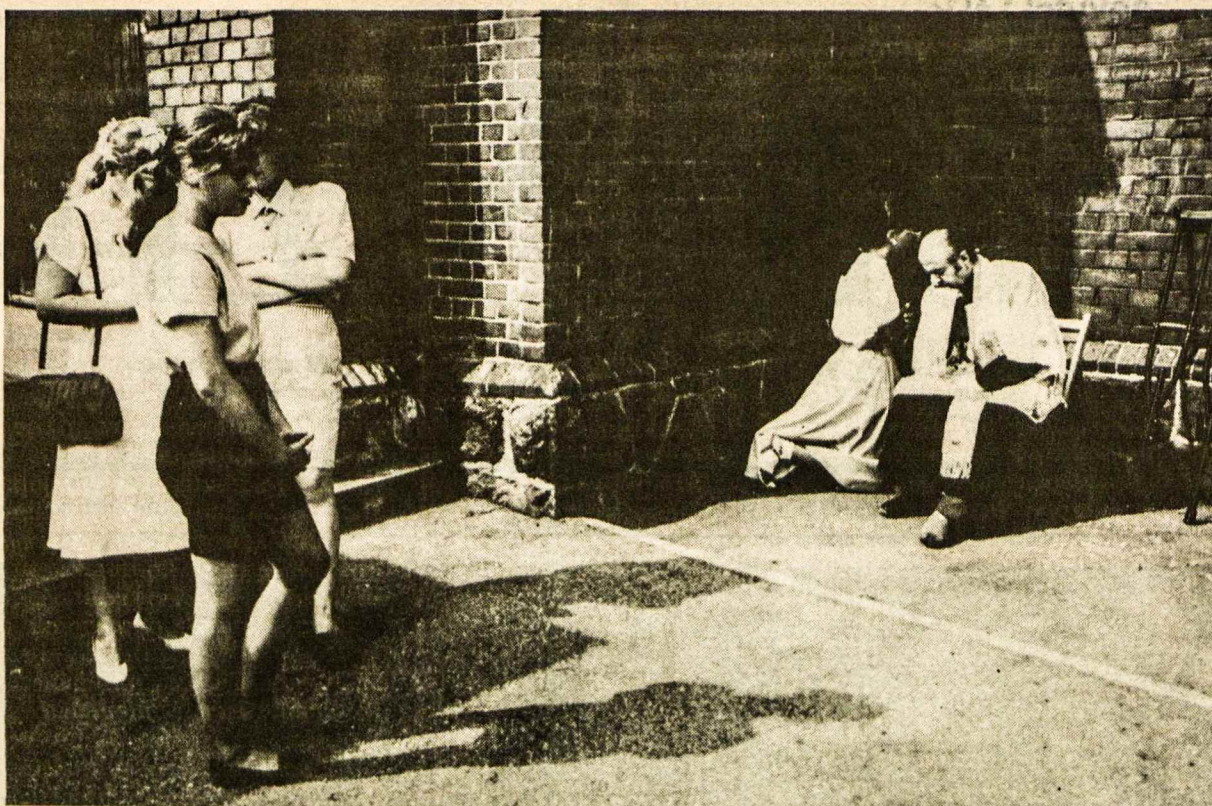
menybės išskirtinumas grįstas krikščionišku sąmoningumu, savo, kaip krikščionies misijos visuomenėje ir tautoje supratimu. Komunizmo laikais ir pastarųjų metų permainų laikotarpiu Rusija turėjo vieną didžią asmenybę — didįjį opozicinį kovotoją profesorių Sacharovą. Jis jau miręs; bet ir Rusija jau pakankamai pasikeitusi. Dabartinėje būklėje labiau reikia vado, negu politinės opozicijos veikėjo. O Solženicinas turi tokių savybių, kurios gali užkrestį jaunimą, gali paveikti tam tikrus visuomenės sluoksnius ir žadėti bent dalį to atgimimo, kurio Rusijai šiandien žūt būt reikia.

Aleksandras Solženicinas gimė 1918 m. Kislovodske, Kaukazo srityje. Prieš pat karą baigė fizikos ir matematikos studijas. Per karą, už drąsą Leningrado blokados metu, gavo karininko — kapitono laipsnį. 1945 m. buvo be teismo uždarytas į koncentracinę stovyklą. Kaip vėliau paaiškėjo, sovietų Saugumas surado draugui rašytą laišką, kuriame Solženicinas kritikavo Staliną. Išėjęs iš lagerio pradėjo rašyti. Atėjus valdžion Chruščiovui, 1957 m. buvo reabilituotas.

1967 m. Solženicinas pareikalavo, kad būtų panaikinta literatūros cenzūra. Už tai pašalintas iš sovietų rašytojų sąjungos. 1970 m. gavo Nobelio literatūros premiją, tačiau atsisakė vykti į Stockholmą atsiimti premijos, bijodamas, kad sovietų valdžia neleis jam grįžti į Rusiją. 1973 m. Vakaruose pasirodė pagrindinis jo veikalas "Gulago salynas". Solženicinas buvo suimtas; grėsė 10 metų kalėjimo bausmė, tačiau, spaudžiant Vakarus valstybėms, Brežnevo įsakymu, vietoj įkalinimo, buvo išvartas iš Rusijos. Pirmiausia apsigyveno Vokietijoje, vėliau Šveicarijoje ir galop Jungtinėse Amerikos Valstybėse. 1983 m. Solženicinui buvo suteikta Tempeltono premija už religinės ir dvasinės pažangos ugdymą. Popiežius Jonas-Paulius II 1993 m. spalio 16 d., minėdamas savo išrinkimo į Petro sostą 15 metinė, priėmė Aleksandrą Solženiciną audienčioje.

Grįžęs Rusijon Solženicinas pradėjo pirmuosius naujo gyvenimo žingsnius, stebi naują visuomenės gyvenimą, reikšdamas kritišką pastabas apie dabartinius politinius veikėjus bei valdžios žmones. Inf.

● Genocidas dabar nieko jau nebeįsinaudoja. Didžiosios galybės atrodo, kad tai yra natūralu ir kad tai neišvengiama... Toks yra šių dienų pasaulis. (J. Aistis)

Karaliaučiaus srities lietuvių klebonas kun. ANUPRAS GAURONSKAS klausia išpažinčių prie Karaliaučiaus katalikų šventovės, nes vietinė rusų valdžia šventovėje yra įrengusi koncertų salę ir atsisako grąžinti šventovę tikintiesiems

Šauksmas iš prūsų žemės

Reikia lietuvių kultūrininkų, kunigų, mokytojų, ypač patalpų bet kokiai veiklai

ALGIRDAS GUSTAITIS

1993 m. vasarą lankiausi Rusijos okupuotoje Prūsijos dalyje. buvojau Tvankstėje (Karaliaučiaus sritį gyventi. Tokiu būdu gyventojų ne mažėja, o vis daugėja. Šiandien viešai niekas neskelbia gyventojų skaičiaus, manoma, apie 1 milijonas (be kariškių).

Lietuvių gyvena apie 20 tūkstančių. Tik gaila, didžioji dauguma nutautėjusi. Dvasiškai suluošinti, su vaikais ir jaunimu kalbamės rusiškai, nes dar neišmokome lietuvių kalbos. Mane kaip kunigą — labai jaudina. Kokia "didelė pjūtis", o nėra darbininkų. Neatsiranda norinčių atvykti misijonierių. Ypatingai reikia dvasiniame-kultūriniame bare.

Prieš metus laiko buvo prie vieno iš rusų vaikų darželio įsteigta lietuvių vaikams grupė. Suremontavome patalpas, pašventinome, atšventėme iškurtuves. Džiaugėmės ateitimi. Tačiau neilgai: nesulaukus iškurtuvių metinių, nuo sienos nukabinamas kryžius, ir lietuvišką grupę vėl grįžta rusų tautybės vaikai. Taip ir

Lietuvos stato gyvenamuosius namus kariškiams, grįžtančiams iš Vokietijos į Karaliaučiaus sritį gyventi. Tokiu būdu gyventojų ne mažėja, o vis daugėja. Šiandien viešai niekas neskelbia gyventojų skaičiaus, manoma, apie 1 milijonas (be kariškių).

Lietuvių gyvena apie 20 tūkstančių. Tik gaila, didžioji dauguma nutautėjusi. Dvasiškai suluošinti, su vaikais ir jaunimu kalbamės rusiškai, nes dar neišmokome lietuvių kalbos. Mane kaip kunigą — labai jaudina. Kokia "didelė pjūtis", o nėra darbininkų. Neatsiranda norinčių atvykti misijonierių. Ypatingai reikia dvasiniame-kultūriniame bare.

Prieš metus laiko buvo prie vieno iš rusų vaikų darželio įsteigta lietuvių vaikams grupė. Suremontavome patalpas, pašventinome, atšventėme iškurtuves. Džiaugėmės ateitimi. Tačiau neilgai: nesulaukus iškurtuvių metinių, nuo sienos nukabinamas kryžius, ir lietuvišką grupę vėl grįžta rusų tautybės vaikai. Taip ir

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nai bei jų vyriausybės nariai. Subyrėjusi Sovietų Sąjunga "D-Day" išsikėlė nedalyvavo ir jame aukų neturėjo. Normandijoje nėra žuvusių sovietų karių kapinių. Jas, rūpestingai prižiūrimas, turi vokiečiai. Jose betgi palaidotos vakariečių išsikėlimą nesėkmingai bandžiusios sustabdyti žuvusių vokiečių aukos. Vokietija ir Rusija, atrodo, bus įjungtos į II D. karo Europoj pabaišos penkiasdešimtmečio iškilmes 1995 m. gegužės 10 d.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas, dalyvaudamas "D-Day" išsikėlimo auksinės sukakties iškilmėse, penkias dienas praleido Britanijoje ir Prancūzijoje. Birželio 3 d. Londone, Žaliajame parke prie karališkųjų Buckinghamo rūmų, buvo atidengtas paminklas milijonui kanadiečių, dalyvavusių abiejose Didžiuosiuose pasaulio karuose. Iš jų Kanadon negrįžo beveik 110.000 žuvusių karių. Tris milijonus dolerių kainavusį paminklą iš 30 tonų rausvos kanadiško granito plokščių sukūrė kvebekietis skulptorius Pierre Granche. Granito paviršium jis įjungė tūkstančių iš bronzos išlietų žalių klevo lapų.

Paminklo sukūrimą ir pagaminimą finansavo prieš šešerius metus bendra kanadiečių ir britų iniciatyva įsteigtas "Kanados paminklo fondas". Aukos buvo renkamos Kanados ir Britanijoje. Atidengimo iškilmėje dalyvavo karalienė Elzbieta II su dalimi savo šeimos narių ir ministeris pirm. J. Chretienas.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

V. Kst.

ištirpo mūsų viltys mokyti gimtosios kalbos. O darželis turėjo būti laiptai į mokyklą.

Šiandien nei lietuviškos spaudos, nei televizijos laidų, nei mokyklų nėra. Keliose mokyklose yra mokytojų, kurie turi po kelis mokinius truputį mokančius lietuviškai. Vyresniojo amžiaus žmonės švenčių metu susirenka draugėn. Tai tik vyresniojo amžiaus, o jaunimas tarsi svetimas. Pagrindinis žmonių susibūrimas ir visas kultūrinis gyvenimas — bažnyčioje. Tik bėda su patalpomis. Didžiausios viltys — Tilžėje statoma bažnyčia. Tikime ateitimi.

Red. pastaba. "Lietuvos aidas" 1994 m. 100 nr. išspausdino pokalbį su kun. A. Gauronsku. Iš jo aiškėja, kad iš Augsburgio vyskupijos Vokietijoje gauta surenkamų konstrukcijų koplyčia — barakas, kur dabar laikomos pamaldos rusų, vokiečių, lenkų ir lietuvių kalbomis. Šia koplyčia naudojasi ir lietuviai katalikai, laukdami grąžinant Šv. Šeimos šventovės, paverstos koncertų sale.

mos narių ir ministeris pirm. John Major, Kanados ministeris pirm. J. Chretienas, jos krašto apsaugos ministeris D. Collette. Kviesių svečių ilgam sąrašas buvo ir 300 Kanados karo veteranų. Virš paminklo ir iškilmės dalyvių praskrido atstuoni Kanados karinių pajėgų amerikietiškos konstrukcijos "CF-18" naikintuvai.

Panašų paminklą Normandijos išsikėlimo ir kovose dalyvavusiems Kanados kariams ten planuoja pastatyti kanadiečių veteranų sudarytas fondas. Pirmam pačios Kanados statomam paminklui Prancūzijoje jau yra pasirinktas Juno Beach ruožė išsikėlusį kanadiečių išlaisvintas Caeno miestas. Paminklui jame numatytas Memorialinis išlaisvinimo parkas. Jį suprojektavo bei jo planus paruošė jaunajai kanadiečių kartai atstovaujantys Otavos Carletono ir Montrealio universitetų architektūros studentai. Planų įgyvendinimas dar nepradėtas.

Jautrų žodį gegužės 6 d. Normandijos Juno Beach ruožė susirinkusiems kanadiečiams veteranams tarė ministeris pirm. J. Chretienas. Jis priminė, kad šiame kanadiečiams skirtame "D-Day" išsikėlimo ruožė gimė dabartinė Kanada, aplaistyta žuvusių jos karių krauju. Pasak J. Chretieno, mirties valandą jie nebuvo anglai ar prancūzai, žydai ar krikščionys, pirminių gyventojų palikuonys ar nauji ateiviai, o tik kanadiečiai. Daliau kaip 100.000 Kanados karių dviejuose Didžiuosiuose pasaulio karuose paaukojo savo gyvybę už Europos tautų laisvę.

Šią ministerio pirm. J. Chretienos kalbą kritiškai Kanados parlamente sutiko separatistinio Kvebeko bloko vadas L. Bouchardas. Jo nuomone, žuvusiųjų mirties prisiminime reikėtų palikti ramybę. Esą nevertėtų jų vardų siekti savo dabartinės politikos tikslu.

V. Kst.

**A+
OSVALDUI DELKUI**

iškeliavus amžinybėn,

žmoną IRENĄ, jos šeimą bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

*Išganytojo parapija, choras,
moterų draugija ir parapijos valdyba*

"PARAMOS" VALDYBOS NARIUI

a.a. OSVALDUI DELKUI

mirus,

žmonai IRENAI, sūnui PAULIUI, dukroms — KRISTINAI, LORETAI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems reiškia nuoširdžiai užuojautą —

*Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama"
valdyba ir bendradarbiai*

**A+
OSVALDUI DELKUI**

mirus,

klubo narį sūnų PAULIŲ ir visus šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame —

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "Tauras"

**A+
OSVALDUI DELKUI**

mirus,

jo žmonai IRENAI ir visai šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

*Lidija Lenauskienė
Česys Javys*

**A+
OSVALDUI DELKUI**

mirus,

jo žmonai IRENAI, vaikams bei kitiems giminiams gilią užuojautą reiškia —

B. H. Šmitai

**A+
OSVALDUI DELKUI**

mirus,

liūdinčią žmoną IRENĄ, sūnų PAULIŲ, dukras — KRISTINĄ ir LORETĄ su šeimomis ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje —

Ada ir Aleksas Juciai

**A+
OSVALDUI DELKUI**

mirus,

nuoširdžią užuojautą jo žmonai IRENAI, sūnui PAULIUI, dukroms — KRISTINAI ir LORETAI bei jų šeimoms reiškia —

*Lydija Vilembrechtienė
Lydija ir Rapolas Šarkai*

Elė ir Rudy Vilembrektai

**P A D Ė K A
A+
ZIGMUI GEDMINUI,**

mylimam vyrui, tėvui, tėvukui, iškeliavus į amžinybę, liekame dėkingi visiems taip gausiai dalyvavusiems miršios kalbėjime ir palydėjime į amžino poilsio vietą.

Nuoširdi padėka klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už ligo- nio lankymą sunkios ligos metu ir stiprinančius paguodos žodžius visai šeimai.

Dėkojame visiems, kurie pareiškė užuojautą žodžiu ar raštu; ačiū už užprašytas Mišias, gėles, kurios puošė velionies karstą ir gausias aukas fondams: "Pagalba Lietuvos vaikams", "Vaiko tėviškės namai" ir Kanados lietuvių fondui.

Dėkojame karsto nešėjams — Pauliukui Lehman, A. Barauskui, M. Biggar, W. Holmes, R. Lehman, R. Vinerskiui ir V. Vinerskiui bei skaitovei M. Kalvaitienei. Dėkojame visoms ponoms už skanūs pyragus, B. Skvereckienei už tų skanumynų suorganizavimą.

Neišdildomai liks mūsų atmintyse velionies pusseserės Elenos Šimaitienės nuoširdžios maldos mirties valandą, kurios suteikė jėgų iškeliavujančiam ir čia liekantiems.

Prisiminsime ir liksime dėkingi už Jūsų visų paslaugas šioms mums taip sunkioms dienomis. "Papa, mes mylėsime Tave amžinai" —

žmona Adelė, dukros, žentai ir vaikaičiai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Tarp dviejų ugnių

Lietuvos vietinės rinktinės tragišką likimą prisimenant

D. N. BALTRUKONIS

1994-ji metai mums yra reikšmingi tuo, kad gegužės mėnesį ir sekančiais vasaros mėnesiais sukanka 50 metų nuo didžiųjų tragedijų, skaudžiai palietusių visą Lietuvą. Pirmą — Lietuvos vietinės rinktinės suformavimas ir greita jos likvidacija, antra — antroji sovietinė Lietuvos okupacija 1944 m. vasarą ir stambios lietuvių tautos dalies egzodas į Vakarus.

Rudoji (nacių) okupacija 1941 m. pakeitusi raudonąją (sovietų) buvo žymiai nuomosnė už pirmąją, nes ši buvo karinė. Šios okupacijos 3-ju metų laikotarpiu Lietuva neteko pusės milijono savo gyventojų. Ir tai atsitiko valstybėje, kuri niekam jokio karo nebuvo paskelbusi ir oficialiai nedalyvavo jokioje kovojančioje pusėje.

Iš karinės okupacijos valdžios buvo daromi didžiausi spaudimai įtraukti okupuotą lietuvių tautą į tą milžinišką sovietų-nacių konfliktą. Ypač kietai buvo bandoma 1943 m., kai rudieji okupantai, po didžiū nesėkmių Afrikoje, Atlante ir Rytų fronte, suskato mobilizuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Lietuva, vadovaujama gerai organizuoto pogrindžio, šias nacių užgaidas visiškai atmetė. Latvija su estais tačiau mobilizacijai pritarė. Latvijoje buvo sudarytos net 3 SS divizijos (apie 30,000 karių), o 1944 m. latvių ginkluotos pajėgos siekė apie 100,000 vyrų.

Estijoje buvo sutelkta apie 40,000 vyrų. SS (Vikingų) divizijoje buvo apie 5,000 karių.

Už atsisakymą stoti į SS legionus Lietuva buvo nacių išmesta iš „Naujosios Europos“ tautų tarpo. Dar daugiau — naciai pradėjo žiaurias represijas prieš lietuvių tautą: suėmė ir išvežė į bailsiąją Stutthoffo koncentracijos 46 rinktinis Lietuvos intelektualus — profesorius, rašytojus, gimnazijų direktorius, politikus, dvasiškius. Tik keletas jų gyvi sulaukė karo pabaigos.

D. N. BALTRUKONIS Lietuvos vietinės rinktinės kario uniformoje prieš išvykstant į Rytų Lietuvą 1944 m. balandžio 14 d.

Lietuvos vietinė rinktinė

1944-ji metai Lietuvai buvo itin skaudūs. Tai buvo metai, nulėmę lietuvių tautos ateitį. Tai buvo didžiojo apsisprendimo metai akivaizdoje vis grėsmingiau artėjančio Rytų fronto. Su juo drauge artėjo vėl kita — raudonoji okupacija su visais baismomis. O daryti kažką reikėjo. Kur eiti? Su kuo ir prieš ką?

Jau 1944-ųjų pradžioje politinė arenon išėjo generolo Povilo Plechavičiaus figūra. Generolas tuo momentu buvo bene įtakingiausias žmogus Lietuvoje. Jau sausio mėn. pradžioje jis turėjo eilę pasitarimų su vokiečių aukštąja vadovybe Rygoje. Generolas tuo metu buvo gal būt priimtinausias tarpininkas tiek karinei vokiečių valdžiai, tiek ir lietuvių tautai. Iš vienos pusės buvo siekiama susemti kuo daugiau Lietuvos vyrų nacių karo mašinai, o kita pusė stengėsi kuo daugiau savo žmonių išsaugoti nuo gresiančio sunaikinimo. Buvo pasiektas kompromisas. Generolui P. Plechavičiui pavyko gauti iš nacių sutikimą telkti grynai lietuviškus karinius dalinius — Lietuvos vietinę rinktinę, nepriklausomą nuo okupacinių organų. Ši karinė pajėga

buvo skirta tik Lietuvos teritorijos apsaugai bei gynybai.

Vasario 13 d. Rygoje buvo pasirašyta karinė sutartis. Vasario 16-ą gen. P. Plechavičius dramatiškai kreipėsi į visą tautą, kviesdamas buvusius Lietuvos kariuomenės karininkus, puskarininkius ir visą karinio amžiaus Lietuvos jaunuomenę stoti į naujai steigiamus LVR batalionus.

Specialiu potvarkiu savanoriams gimnazijų abiturientams buvo išduodami brandos atestatai. Čia rašantysis buvo vienas tų savanorių iš Marijampolės I-sios (Rygiškių Jono) gimnazijos. Marijampolėje buvo sudaryti pirmieji batalionai — 301 ir 302.

Tauta į generolo šaukimą atsiliepė labai palankiai. Per porą savaičių visoje Lietuvoje įsirašė per 19,000 vyrų! Tokio entuziazmo ir savanorių skaičiaus akivaizdoje LVR štabas Kaune nutarė steigti ir karo mokyklą Marijampolėje. Ji buvo prestižinė — sutraukė labai daug abiturientų ir akademinių jaunimo iš visų Lietuvos kraštų.

Pavasaris buvo labai ankstyvas ir šiltas. Karo mokyklos ir batalionų savanoriai išvažinėjo į tėviškes Vėlykų atostogų. Visi puikavosi savo uniformomis, tačiau retas pagalvojo, koks žiaurus likimas laukia Rinktinės vyrų ir karo mokyklų...

Idealizmas, klaida ir smurtas

Daug metų praėjo nuo tų kruvinių dramų, apgaulės, smurto ir klastos. Dabar teliko tik atsiminimai ir atitinkami jų įvertinimai. LVR kaip karinė organizacija gyvavo vos trejetą mėnesių. Jos heroiškos kovos prieš vispusiškai pranašesnę priešą tebėra vis dar mažai ištirtos. Blogiausia, kad iš LVR veiklos nėra jokių archyvų. Likviduojant Rinktinę, buvo sunaikinti ir visi dokumentai. Tėvynėje ir pasaulyje vis dar tebesama gyvų LVR ir karo mokyklų karių. Būtų gera surinkti kiek galima daugiau atsiminimų iš tų tragiškų ir

labai nuostolingų Rinktinės susidūrimų su „Armija krajo-va“ (LK) Rytų Lietuvoje.

Kol kas nei Lietuvoje, nei pasaulyje nėra išleista jokio stambesnio veikalo, nagrinėjančio LVR trumpą, bet heroiską istoriją. Lenkų „Armijos krajosvos“ vadas Vilniaus krašte Roman Korab-Zebryk yra parašęs ir išleidęs knygą — „Biala Księga“, kur yra aprašyti jų visi „žygdarbiai“ Vilnijoje 1943-1944 m. Joje tarp nemažai lenkiško šovinizmo, įvykių (nebūtinai objektyviai) aprašymų galima rasti ir mums naudingų detalių. Šioje knygoje autorius pateikia nemažai pasakojimų apie labai nuostolingus mūšius su AK Ašmenos apylinkėse — Grauziškėse, prie Turgelių, Mūrinėje Ašmenoje ir kitur. Čia apstu ir statistikos žuvsių, sužeistų, paimtų į nelaisvę ir sušaudytų už „nusi-kaltimus“ Ašmenos apylinkių lenkams gyventojams.

Pagal „Biala Księga“, LVR batalionai mūšiuose su AK nukentėjo sekančiais: Grauziškėse gegužės 6 d. mūšyje LVR 308 batalionas neteko 36 žuvsių, 224 paimtų į nelaisvę ir 6 sušaudytų. Gegužės 8 d. dvi LVR kuopos susikovė su AK mokomąja brigada prie Kaniavos. Mūšio lauke krito 70 lietuvių (?). Lenkų pusėje žuvo 9 ir 16 sužeistų.

Lemiamos kovos tačiau įvyko Mūrinėje Ašmenoje naktį iš gegužės 13 į 14, kur stovėjo LVR 301 ir 302 batalionai. Mūšyje dalyvavo 5 AK brigados. Lenkai, kažkaip sužinoję LVR priekinių sargybų tos nakties parolę, lengvai prasmuko ir masiškai apsupo visą M. Ašmenos LVR įgulą. Kas dėjosi tą naktį M. Ašmenoje, sunku besuprasti. Tai buvo ne mūšis, o masinės žudynės. Tai buvo naktis baisaus chaoso ir neapsakomo teroro. Lenkai, turėdami vispusišką persvarą žmonėmis, ginklais, staigiu užklupimu jaunus LVR karius tiesiog suparalyžavo. Lietuviai nukentėjo sekančiais: 69 nukauti ir 50 sužeisti. Lenkų pusėje turėta tik 12 žuvsių ir 23 sužeistų. Tokie triuškinantys AK laimėjimai prieš LVR įgimtą lenkų pasididžiavimą dar labiau išpūtė. Su paimitais ir nelaisvę LVR kariais lenkai elgėsi labai ciniškai, padarė pajuokos objektais prieš vietinius gyventojus. Ypač niekšingas buvo paimtųjų ir nelaisvę LVR karių nurenginėjimas ir paleidimas jų (ar varymas) vien tik baltiniuose pėsčiomis ir basus su šalmais ant galvų žygiuoti per kaimus... Taip yra giriamasis Roman Korab-Zebryk knygoje. Tai bent lenkiškas „riteriškumas“!

Žuvusių skaičiai

Lietuvos vietinės rinktinės nuostoliai šioje knygoje: 197 žuvę ir 29 sušaudyti. Be to, apie 130 LVR karių sušaudė vokiečiai, nuginkluodami juos Vilniuje. „Armijos krajosvos“ duomenimis, Mūrinėje Ašmenoje buvo nukauti 69 LVR kariai. Tačiau kiti duomenys rodo Ašmenos kapinėse esant palaidotus tik 45 LVR karius. Labai lengvi taipgi atrodo AK nuostoliai. Proporcingai iš-eitų už vieną žuvusį AK kovotoją, nukauti 7 LVR kariai.

Čia rašančiamam teko trumpai dalyvauti laidojant žuvusius LVR kovos draugus Ašmenos kapinėse tą atmintiną 1944 m. gegužės 14 d. Dauguma kritusiųjų buvo jaunuoliai. Jų kūnai buvo nurengti iki baltinių. Baisios žaizdos rodė juos buvus nukautus iš arti ir galbūt sprogstamomis kulkomis. Tad galima teigti, jog šie jauni kariai buvo tiesiog sušaudyti jau nesipriešinant. Tai irgi „Armijos krajosvos“ „divyriškumas“...

Paskutiniai smūgiai

LVR kaip karinė pajėga faktiškai nustojo egzistavusi po tų baisiai nesėkmingų mūšių Ašmenos apylinkėse. Tačiau paskutinis mirties smūgis LVR buvo suduotas iš nacių pusės. Gegužės 15 d. SS vadas Ostlande F. Jeckeln įsakė suminti LVR štabą Kaune su gen. P. Plechavičiumi, štabo viršininku O. Urbonu ir kitais karininkais. SS daliniai, remiami šarvuotųjų, apsupo Ašmenoje susirinkusius LVR batalionų likučius. Plk. Vidugiris sušaukė visus karininkus (maj. Bobelį, kpt. Jakučionį ir kitus) bei karius į Ašmenos miestą parką, išrikiavo didžiū ke-

turkampiu ir įsakė visiems su-dėti ginklus...

Panaši akcija buvo įvykdyta Vilniuje, Marijampolėje ir kitur Lietuvoje. Nuginkluojant ir suimant kitus LVR dalinius Lietuvoje, vokiečių (ir kitų tautybių) SS dalinių akcija buvo ypatingai griežta ir grubi. Visur buvo panaudoti motorizuoti kovos daliniai. Ypač nuožmiai buvo pasielgta Marijampolėje nuginkluojant karo mokyklą ir sostinėje Vilniuje, kur buvo sušaudyta Pane-ruose apie 130 LVR karių.

Kodėl toks ypatingas žiaurumas? Matyt, nacių SS vadovybė turėjo lietuvių tautai didį kerštą ir neapykantą nuo ankstyvesnių laikų, ypač dėl atmetojo SS legiono steigimo Lietuvoje 1943 m. pavasarį. Taigi tuo pačiu laiku buvo atsiskaityta iš abiejų pusių — vokiečių ir lenkų.

Kovojom už lietuvių žemes

Daug vandens nutekėjo Nerimi pro Vilnį per tuos 50 metų nuo tų tragiškų įvykių, didžiū nuostolių. Jauni idealistai Rytų Lietuvon važiavo menkai ginkluoti, neapmokyti, ne-klausdami, kur, kodėl, už ką? Mes buvome pasiryžę kovoti už lietuviškas žemes, lietuviškus kaimus ir bažnytkaimius: Salas, Žiuprėnus, Grauziškės, Alšėnus. Mes atvykome ten, kur gimė ir augo didysis XIX š. poetas Adomas Mickevičius. Nors jis užaugo, kaip ir dauguma to meto Lietuvos inteligentijos, lenkiškoje kultūroje, tačiau širdyje buvo lietuvis. Juk tai šį kraštą jis vadino „Litva oiczyzna moja“...

O kad čia tikrai lietuviškos žemės — už tai kalba vis dar lietuviškai skambantys vietovių pavadinimai, jų lietuviški išlikę upių bei ežerų vardai. Ir tos salelės vis dar lietuviškai kalbančių kaimų ir gyvenviečių. Argi galime mes jų išsižadėti? Niekuomet! „Am-žiais už Vilnį dėsi galvą lietuvis!“ — taip buvo skanduo-jama anais tarpukario laikais, kai sostinė ir visą Vilniaus kraštą valdė imperialistinė Lenkija.

Pagerbkime žuvusius

Vai guldė ir paguldė lietu-viai savo jaunus galvas tenai Grauziškėse, prie Turgelių, Mūrinėje Ašmenoje ir kitur. Krito tenai nelygioje kovoje nuo piktų „Armijos krajosvos“ vokiškų automatų kulky jauni vyrai iš Suvalkijos ly-gumų, Žemaitijos ir Aukštai-tijos kalnelių. Guli jie ten Ašmenos kapinėse be karstų palaidoti. Tik eglėsakiai den-gė apnuogintus jų kūnus. Su-guldėme mes ten juos eilėmis ir sluoksniais: eilė — sluoks-nis eglėsakių, — sluoksnis kar-žygių... Suguldėme ten jų

Fotomontažas lietuvių spaudos atgavimo devyniasdešimtmečiui „Tiesoje“

Įprasminant krikščionišką atsakomybę

Ateitininkų federacijos XII-sis kongresas yra rengiamas Vilniuje 1994 m. liepos 14-17 d.d. Tai penktasis pačioje Lie-tuvoje ir išeivijoje priimta vedamoji kongreso mintis — „Įprasminame krikščionišką-ją atsakomybę laisvoje tau-toje“.

Kongreso būstinės bus Kata-likų mokslo akademijos pa-talpose Jankšto 9, Vilniuje. Norintieji informacijos ar nak-vynės prašomi kreiptis į orga-nizacinį komitetą faksu: 011-370-2-220-300. Komitetui va-dovauja adv. Vaidotas Vai-čaitis.

Prieškongresinė stovykla įvyks Berčiūnų stovyklavie-tėje. Dalyvauti kviečiami stu-dentai ir moksleiviai, atvykę iš išeivijos.

Kongreso programoje nu-matoma: vadovybių pasitari-mas, atskirų vienetų posėdžiai, Mišios Aušros Vartuose, su-sipažinimo vakaras, oficialio-ji dalis, paskaitos, Mišios Vil-niaus katedroje, eitynės, Mi-šios Šv. Kazimiero šventovė-jė, svarstybos, diskusijos, kū-rybos vakaras, jaunimo Mišios Jonų šventovėje, gegužinė, pa-baigtuvių apagė.

Rengėjai kviečia ir laukia šiam istoriniame kongrese dalyvauti visą ateitininkiją iš visų pasaulio kraštų. Ateitininkų federacijos valdybos vardu AF vadas Juozas Poli-kaitis kvieslyje sako, kad „mes aktyviai jungsimės kurti švie-senę tėvynės ateitį, pagrįstą ant meilės, aukos ir tiesos pa-matų“. Inf.

45, be kunigo palaimos, be mo-tinų, be sesių raudos... Gu-li jie tenai ir šiandien be-veik užmiršti.

Kaip ilgai teks jiems vis dar tenai gulėti? Ar gali jie tenai ramiai ilsėtis, kai jų kapavietė apžėlusios piktžolė-mis ir krūmais! Laikas jau pa-statyti šiems karžygiams tin-kamą paminklą Ašmenos ka-puose. O dar geriau, bent sim-boliškai perkelti jų kaulus į broliškus kapus pačioje sosti-nėje — Vilniuje! Tai ir ilsėtis būtų jiems ten langčiau, kai aplinkui skamba lietuviška šneka, kai juos dažniau ap-lankys ten sesės ir broliai! — O dabar!... Jų žudikų — „Armijos krajosvos“ narių pa-laikai jau yra perkeltami iš Baltarusijos kaimų ir laido-jami pačioje Lietuvos sosti-nėje! Ar tai dar ne kitas spy-rinis mūsų karžygiams?...

Welcome to Vilnius. We fly you there 7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plius pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$.....00	\$.....00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GATVĖS PRIMINS KAIMUS

Senieji Anykščių rajono kaimai įamžinami šio miesto naujų gatvių pavadinimuose. Anykščiuose jau yra Pašventupio, Niūronių, Elmos, Pavarų, Volupio, Gojaus gatvės, pavadinimą gavusios iš nykstančių kaimų.

LAISVĖ ATGAVUSI SPAUDA

Gegužės 5 d. specialia konferencija Lietuvos istorijos institute Vilniuje buvo prisimintas carinės Rusijos 1864-1904 m. vykdytas lietuviškos spaudos draudimas ir jo atšaukimo devyniadešimtmečio sukaktis. Pranešimus skaitė: prof. Antanas Tyla — "Iš priešimomasi spaudos draudimui istorijos", akademikas Vytautas Merkys — "Spaudos draudimo istorijos apmąstymai", dr. Antanas Kulakauskas — "Motiejus Valančius ir mokykla spaudos draudimo laikais", dr. Bronius Ragutis — "Spaudos draudimo atgarsiai Amerikos lietuvių visuomenėje". Lietuviškosios spaudos laisvės atgavimo devyniadešimtmetis buvo paminėtas ne tik konferencijos pranešimuose, bet ir pačių laikraščių puslapiuose.

GYDANTYS SPAUDOS ŽODŽIAI

Juos primena "Tiesos" vedamasis "Tegu nežeidžia, tegu gydo". Spaudos atgavimo devyniadešimtmečio proga jame rašoma: "Net Lietuvos galybės laikais lietuviškasis žodis gynėsi. Valstybės raštai buvo rašomi, o knygos spausdinamos svetimomis kalbomis. Lietuviškas raštas, žaliavės vos pavariniais žemėnims, buvo slopinamas, netgi persekiojamas, žlugus mūsų valstybei. Bet lietuviškai kalbėjo paprastas lietuvis, paprastas žemdirbys, ir žodis išliko nemarus. Jis pakėlė į tautinį atgimimą, jis atvedė į nepriklausomybę, jis padėjo iškelti šurpą totalitarizmo okupacijai. Šiandien tik politinis demagogas gali tvirtinti, kad neturime spaudos laisvės. Deja, jį dar suprantame labai iškreipiant, nesidėdami su atsakomybe. Mūsų spaudos ir eterio žodis dažnai dar būna purvinas, žeminantis žmogaus orumą, kupinas neapykantos. Jis begėdiškai dorkamas naujųmišvėtišmėmis. Todėl mums dar labai daug pastangų prireiks, kol sugebėsime žodį vartoti laiku, vietoje, oriai ir kultūringai. Te lietuviškas žodis ir toliau veda mus į atgimimą, santarvę, savų ir viso pasaulio dvasinių vertybių pažinimą. Ir tegu jis būna nemirtingas".

ROMO KALANTOS ATMINIMUI

Kauniečiai gegužės 14 d. prsiminė Muzikinio teatro sodelyje už Lietuvos laisvę 1972 m. susidėginusį Romą Kalantą. Jo gyvybės aukai ir motinos Elenos Kalantienės mirties penkmečiui skirtas Mišias Šv. Arkanĝelo Mykolo (Išulos) šventovėje atnašavo jos rektorius kun. Ričardas Mikutavičius. Tada žuvimo vietoje žvakutes uždegė ir gėlių puokštės padėjo jaunimo bendrijos "Lituanica" atstovai bei kiti kauniečiai. Romo Kalantos atminimui skirtas poezijos ir muzikos renginys įvyko Muzikiniame teatre. Antanas

Kalanta spaudos atstovams nusiskundė, kad Kaune vis dar nėra paminklo jo broliui Romui, nors jais jo atminimą jau įamžino Australijos, JAV ir Kanados lietuviai. Paminklui Kaune yra gauti kelių skulptūrų projektai. Antanas Kalanta tikisi, kad pagal vieną pasirinktą projektą paminklas bus pastatytas velionies žuvimo vietoje ir atidengtas 1995 m. gegužės 14 d.

"VILKO VAIKŲ" POSEDŽIAI

Žurnalistas Leonas Peleckis "Lietuvos aidą" skaitytojus supažindina su "vilko vaikų" suvažiavimu Šiauliuose ir jame pirmą kartą paminėta Motinos diena. Jais vadinami vokiečių vaikai, pokario metais iš Rytprūsių atėję ieškoti duonos karnio Lietuvoje. Jūs nuo sovietų paslėpė ir užaugino lietuvių šeimos. 1991 m. rugsėjo 14 d. tie "vilko vaikai", pasirinkę Alpių gelės pavadinimą, atgimstančiojo Lietuvos įsteigė oficialią "Edelweiss" bendriją. Vadovė jie išsirinko savo tragiško likimo draugę Ingridą Knispel-Ramošienę. Oficialiuose sąrašuose "Edelweissas" Lietuvoje turi 185 narius. Vokiečių statistika betgi įtaigoja, kad jų turėtų būti apie penkis šimtus. Jo narių labdaros reikalais rūpinasi Bundestago vadinamo Vokietijos parlamento atstovas Wolfgangas von Stettenas, turintis artimus ryšius su Lietuvos seimo nariu Antanu Raču. Pastarasis "Edelweiss" bendrijos suvažiavimo dalyviams atvežė W. von Stetteno sveikinius. Iš jo "Edelweiss" nariai kas mėnesį gauna 30 markių, o turintys vaikų — 50 markių. Suvažiavimas iš Vilniaus buvo atvykęs Vokietijos ambasados konsulinio skyriaus darbuotoja Kristina Jakobson. "Edelweiss" nariams ji padeda ieškoti giminių ir susigrąžinti Vokietijos pilietybę.

LIETUVA IR VOKIETIJA

Buvusių "vilko vaikų" tėvai jau yra mirę, o kitų giminių sunku rasti. Tad "Edelweiss" nariai dabar sakosi turį dvi tėvynes — Lietuvą ir Vokietiją. Motinos diena skirtame koncerte jų vaikai bei vaikaičiai dainavo lietuviškas ir vokiškas dainas, atliko abiejų tautų šokius, deklamavo lietuviškus ir vokiškus eilėraščius. Žurnalistas L. Peleckis cituoja apie kančią ir kryžių kalbėjusios Šiaulių pedagoginio instituto dr. Reginos Ivoškuvienės žodžius: "Sunku suvokti, ką iškentėjo vokiečių motinos, kai jū, jų vaikai, buvote priekalpi prie kryžiaus ir išniekinti. Liūdna, kad ir dabar stovite po kryžiumi: tokia galinga valstybė kaip Vokietija galėtų jums daugiau pasirūpinti". Suvažiavime su visais graudžiai atsisveikino Kristina Jaučokienė, važiuojanti gyventi pas Dortmundunde surastą motinos seserį. L. Peleckis pasakoja: "Ponia Kristina pažadėjo bent kartą per metus sugrįžti į Lietuvą, prisiminti daug jai pokaryje pagelbėjusį rašytoją Stasį Anglickį, taip pat rusų karininkus, jos akivaizdoje prievartavusius dvylikametę. Tą sceną regėjusiam mergaitės seneliui už 'nepaklusnumą' rusai išdūrė akis". V. Kst.

Hamilton, Ontario

E. ir V. BILEVIČIŲ vedybų proga, su geriausiais linkėjimais jų vardu, "Pagalbai Lietuvos vaikams" \$400 paaukėjo šie sveikintojai: V. V. Beniušiai, E. K. Gudinskai, S. K. Karaškos, P. V. Lukošiai, A. Mačiulaitienė, D. Vaitiekūnienė, I. Varnas, M. P. Šiuliai.

A.a. ZIGMO GEDMINO atminimui, užjaušdamas artimuosius, aukėjo: \$100 — Solcorp (Mississauga); \$50 — Mr. & Mrs. J. Gray (Mississauga); \$30 — M. M. Barnett; \$25 — C. Soohon.

A.a. DOMO KOCHANKOS atminimui aukėjo: \$20 — D. M. Jonikai, D. A. Kamaičiai, Juozas Kažemkas, O. B. Steponavičiai; \$10 — F. M. Gudinskai, H. Petkūnienė, M. J. Ribij.

A.a. STEPONO FRED JUODVIRŠIO atminimui J. Astas aukėjo \$20. Už aukas dėkoja PLV komitetas.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS veikla gyva ir narių skaičiumi gal net didėja. Ne visi tik matomi savo šventovėje sekmadieniais. Retėja parapijos pirmūnų bei bendruomenės darbuotojų eilės. Dauguma ateina sekmadieniais į parapiją Mišių išklausyti ir su bendro likimo broliais savo kalba mintimis pasidalinti. Pastaruoju metu keleto saviškių laikotarpyje mirė Zigmas Gedminas, Jonas Baran(auskas), Steponas Fredas Juodviršis — visi peržengė 80 metų ribą ir Domas Kochanka 73 m. amžiaus. Hamiltono lietuviai mirusiųjų prisiminimui yra įpratę aukoti "Tėviškės žiburiams", lietuviškos organizacijos bei Kanados lietuvių fondui. J.K.

PABERGBDAMI a.a. DOMĄ KOCHANKĄ ir reikšdami užuojautą artimiesiems, jo atminimui Kanados lietuvių fondui aukėjo \$25 — L. E. Klevis; \$20 — F. A. Rimkai, J. R. Pleinai, P. Z. Sakalai, J. G. Krištolaičiai, J. A. Skaisčiai; \$15 — P. V. Šidlauskai.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

London, Ontario

P A D Ė K A

Mano sveikatai sunegalavus, teko būti ligoninėje. Nuosirdžiai ačiū už manęs lankymą ligoninėje bei namuose. Ačiū už gėles ir dovanėles, už linkėjimus greit pasveikti — žodžiu, raštu, telefonu. Lieka mi dėkingi: klebonui kun. K. Kaknevičiui, G. A. Ramanauskams ir jų šeimai, B. J. Mažeikoms, G. Žilinskiui, dr. R. Ch. Joffe, Vitui Sondai, E. Radzevičienei, D. Mitalienei, D. Kekui, A. Kudirkai, B. L. Naujokaičiams, U. A. Šaučiūnams, F. M. Gray, V. Novicki, E. Karavis, J. Einwiller, G. Adams, Sh. Osorio. Esu patyrusi daug Jūsų nuosirdumo.

Dėkingi —

J. J. Launikaičiai

HAMILTON TRAVEL BUREAU,
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome Jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

A. a. ANTANAS OBCARSKAS, Lietuvos ulonų puskarininkis

Veiklos rėmėjo netekus

A. a. ANTANAS OBCARSKAS (1917.VII.29—1994.IV.9) nebuvo rašytojas. Nebuvo jis nei politinių partijų veikėjas, nei artistas, nei muzikantas. Žodžiu, Antanas nebuvo garsus ar plačiai žinomas žmogus. Svarbiausias velionies tikslas buvo gyventi paprastą tikro lietuvių gyvenimą.

Jis išaugo, dirbdamas žemę Navosduose, lankė Utenos gimnaziją. 1938 m. įstojo į Lietuvos kariuomenės ulonų pulką. Jame baigė privalomą tarnybą puskarininkio laipsniu. Po Antrojo pasaulinio karo su kitais išeivijos lietuviiais 1947 m. atvyko į Kanadą miškų darbams. Baigęs sutarį, Antanas Hamiltone buvo priimtas į Stelco pilno fabriką, kuriame dirbo daugiau kaip 30 metų.

Visą savo gyvenimą Kanadoje velionis niekada nepasitraukė iš lietuviškos veiklos: ja domėjosi, lankė renginius ir rėmė. Lietuvių tautinių šokių bei dainų šventėse Kanadoje ir JAV-bėse, Antanas gerėjosi pasirodymais, rėmė fondus, lietuviškus laikraščius, spaudos leidinius ir Aušros Vartų parapiją Hamiltone. Antanui lietuviška veikla ir žinios apie Lietuvą buvo vienu iš svarbiausių jo gyvenimo dalių.

Hamiltono lietuviai neteko dar vieno uolau dalyvio ir nuolatinio lietuviškos veiklos rėmėjo. S.O.

Prašo pagalbos

Antanas Jasnauskas, paruošęs knygą "Stalinizmo aukos", prašo paramos jos išleidimui. Rašyti adresu: Samylų paštas, Šlienava, Žalioji g. 4, Lietuva. Autorius dėkoja A. Gailevičienei, gyv. Hamiltone, už atsiliepimą ir 20 dol. auką.

Išmėginkite laimę mūsų \$10,000 loterijoje

MARIJANA MCKINNON

— Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
— Nemokamas namo įvertinimas
— Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
— Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
— Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku
Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių
• stalties darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
• elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • priepilaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
• virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir prietaisų pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
• 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 3.00%
santapus 2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 5.00%
1 m. term. indėlius 6.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.75%
3 m. term. indėlius 6.75%
5 m. term. indėlius 7.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 6.75%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 7.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas .. nuo 9.50%
nekiln. turto pask. 1 m. 7.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 10.00%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje XIII-sis visuotinis narių suvažiavimas balandžio 16-17 d.d. įvyko Šaulių namuose Čikagoje. Suvažiavusiuosius sveikino Lietuvos ambasadorius Vašingtone dr. A. Eidintas, konsulas Niujorke L. Kučinskas, garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. L. Kriaučiūnas, Lietuvos šaulių sąjungos vadars Rimvydas Mintautas, jo pavaduotojas Stasys Ignatavičius, PLB pirm. B. Nalyns, ALTOs vicepirm. V. Jokūbaitis ir BALFO vicepirm. A. Zirvonas. Centro valdybos nariams padarius pranešimus, priimtas nutarimas jos pirmininką vadinti Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadu. 1994-96 m. išrinktą centro valdybą sudarė: vadars Mykolas Abarius, vicepirmininkai Jonas Šostakas, Juozas Šiaučius ir Juozas Mikulis, izd. Matas Bauksys, sekr. Eduardas Mikus, moterų šaulių vadovė Anelė (Angele) Kirvaitytė, jūros šaulių vadovars Bronius Valiukėnas, kapelionas kun. Alfonsas Babonas, jaunimo vadovars Šarūnas Mingėla. Ryšius su spauda tvarkys korespondentė Regina Juskaitė ir fotokorespondentas Balys Telyčėnas, kultūrinius reikalus — Stasys Slizys, ūkinis — Juozas Kinčius, sportinio šaudymo — Balys Savickas. Sekmadienio Mišias Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje suvažiavimo dalyviams koncelebravo Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje kapelions kun. Alfonsas Babonas ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės kapelionas kun. Fabijonas Kireilis. Suvažiavimas baigtas atsisveikinimo vaišėmis Šaulių namuose.

Australija

Lietuvos kunigaikščio Vytenio šaulių kuopa Melburne savo metinį posėdį turėjo š. m. vasario 20 d. Lietuvių namuose. Nariai, patenkinti gražia dabartinės valdybos veikla, nutarė nerinkti naujos, tik pasitraukiantį Praną Bartašką pakeisti garbės šaukle Laima Lipkevičienė. Tad Vytenio šaulių kuopai sekančius dvejus metus vadovaus pirm. Viktoras Šukevičius, sekr. Laima Lipkevičienė, izd. Juozas Gylis ir renginių vadovars Genutis Žvinakis. Revizijos komisijoje pasiliko Juozas Jurgelaitis, M. Gylienė ir Albinas Miskinis.

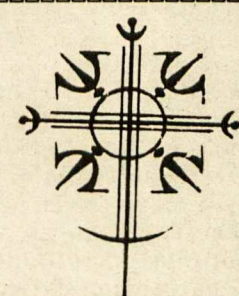
A. a. Jurgis Kraucevičius, buvęs Sidnio sporto klubo "Kovas" krepšininkas ir valdybos narys, mirė š. m. kovo 28 d. tolimajame Šiaurės Queenslando Mackay mieste, pakirstas vėžio ligos. Velionis Sidnyje buvo vedęs kitatautę krepšininkę ir ją su vaikais įjungęs lietuviškon veiklon. Jis buvo kaunietis, gimęs 1930 m., gimnaziją baigęs pokario Miunchene ir ten susidomėjęs sportu. Mackay mieste velionis, turėdamas

sunkvežimį, vertėsi transporto paslaugomis, o žmona sėkmingai reikėsi daileje. Palaidotas vietinėse Mackay kapinėse. Laidotuvėse, atvykę iš Sidnio, dalyvavo brolis Dimitrijus, sesuo Leeka ir jaunystės dienų bičiulis Rikis.

Britanija

DBL sąjungos 46-tojo metinio suvažiavimo balandžio 16-17 d.d. Lietuvių namuose nutarimus atskleidžia Vilniuje leidžiamo "Europos lietuvių" 17 nr. paskelbtį suvažiavimo dalyvių sveikinimai. Iš jų sužinome, kad DBLS atstovai pritaria Lietuvai namų aikinėse bendrovės ir Lietuvos vyriausybės vedamiems pasitarimams dėl ju bendro panaudojimo Londone. Pritariama ir Londone ėjusio "Europos lietuvių" leidybai Vilniuje. Šiuo klausimu buvo ir kitokių nuomonių. Joms atstovavo J. Blūdžiūsis, pasiūlęs sustabdyti "EL" leidimą, nes jam DBLS neturi lėšų. Jis patarė "EL" savitratį pakeisti patarčio Britanijai vietiniais reikalams leidžiamu neperiodiniu biuleteni. Už tolimesnę "EL" leidybą Vilniuje pasisakė DBLS pirmininku išrinktas Jaras Alkis. Suvažiavimo dalyvius jis ragino šiam pasiūlymui pritarti balsavimu suvažiavimo sveikinimo rezoliucijoje. Laimėtoju tapo J. Alkis.

Vincas Balickas, ilgametis Lietuvos atstovars Londone, devyniadešimtojo gimtadienio proga buvo pagerbtas Lietuvių namuose gegužės 21 d. Pagerbtuvai vaišes surengė DBLS centro valdyba. Sukaktuvininkui Londono atstovybėje 1938-67 m. teko dirbti su ministru B. K. Balučiū. Jam mirus, jis vienas tęsė sunkią kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Prisikėlusios Lietuvos vyriausybė V. Balicką buvo paskyrusi ambasadoriumi Londone. Dėl gilios senatvės jis dabar jau pasitraukė iš šių pareigų, jaus gegužės 10 d. atidavęs iš Lietuvos atsiųstam naujam ambasadoriui Raimundui Rajeckui. V. Balicko devyniadešimtojo gimtadienio ir atsisveikinimo iškilmėi vadovavo DBLS vicepirm. Stasys Kasparsas, perskaitęs Lietuvos prez. Algirdo Brazausko atsiųstą sveikinimą. Sukaktuvininką V. Balicką pasveikino jo ipėdiniai tapę naujaisiais ambasadorius R. Rajeckas. Pagerbtuvų dalyvius jis supažindino su V. Balicko šešiis dešimtmečiais trukusiu darbu Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Tada sukaktuvininką asmeniškai ir raštu sveikino Britanijos lietuviai bei jų organizacijos. Jiems visiems sugiedojo "Ilgiausių metų", padėkojo Vincas Balickas, su žmona Stefa perpjovęs sukaktims skirtą tortą.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

DĖMESIO SIUNTININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMA! atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu Jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame gėdaminimo dėl siuntinių paėmimo iš Jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

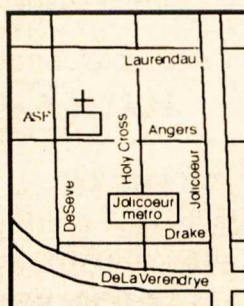
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAMS
BET KADA - 7 DIENAS

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East

HAMILTON, Ontario

Telefonas: 528-6303

195 King Street West

DUNDAS, Ontario

Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.

* Skambinkite dėl mūsų

kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S.

* Galime siuntinius paimiti iš

Jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius Jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balašiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Torontos Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6

Tel. 905-643-3334

FAX 905-643-8980

Tautinė muzika ir vaidyba jungėsi Toronto gintariečių pasirodyme 1994 m. gegužės 14 d. Filadelfijoje. Nuotraukos INGA PIVORIŪTĖ ir aktorius LAISVIS ŠIRVINSKAS – „Palangos Juzė“

„Palangos Juzė“ Filadelfijoje

Toronto gintariečiai, vadovaujami Ritos ir Juozo Karasieju, pakviesti ALB Filadelfijos apylinkės valdybos, gegužės 13 d. vakarą žvalgėsi autobusų. Pagaliau – dešimties valandų kelionė neprailgo: girdėjai linksmas šnėkas, dainas. Gal tik važiuojant per mutinę, kai sustabdė autobusą ir paprašė visus išlipti, matei ne tik susirūpinusius vadovų veidus, bet ir išgąstingus šokėjus, dainininkus. Pasirodo, mutininkas galvojo, kad visi važiuojantys yra lietuviai iš Lietuvos. Sužinoję tiesą, leido atgal suilpti į autobusą. Mums buvo gera proga pajudėti ir kojas pamankštinti.

Rytą pasiekėme Filadelfijos lietuvių muzikos salę. Mūsų laukė energingos šių namų šeimininkės su skaniais paruoštais pusryčiais ir gera nuotaika. Stipriai pavalgę, skubėjome į koncertų salę. Repeticija, kuri užsitęsė nepilnas tris valandas, tikrai buvo reikalinga: šokėjai turėjo prirasti prie scenos, muzikantai – susiderinti, dainininkai – susidainuoti.

Po repetacijos viešbutyje galėjome pailsėti prieš koncertą. Po to ansambličiai išklaušė paskutinių vadovų ir muz. D. Viskontienės nurodymų, kai jau iš perpildytos salės sklido šurmuly. Tai buvo gegužės 14 d., 7 v.v. Pasirodymui prasidėjus, smagiai sukosi šokėjų poros, matei švytinčius jų veidus, šokių judesius, girdėjai trankų šokamų polkų ritmą. Skambios dainos liejosi viena po kitos, įtraukdamos ir žiūrovų niūnavimą bei priitarimą. Sakytai, kad didžiausias krūvis šiame koncerte teko muzikantams (J. Balaišis, V. Ramanauskas, R. Melkienė, M. Gabrys, T. Pabrėža). Jie akompanuodami šokiui ne tik suteikdavo sukinių ritmą, bet ir atskleidavo pačio šokio nuotaiką. Taip pat jie atliko savo solinius kapelinius kūrinius, pajavairino dainas savo skambiais balsais. O aiški „Palangos Juzės“ kalba, įdo-

mūs pasakojimai gražiai jungė šokių, labiau papildydami patį koncertą.

Gal kiek buvo keista, kad pasibaigus pirmam koncerto daliai, dalyviai nesusilaukė publikos plojimų. Pertraukos metu galėjai išvysti vadovų veiduose susirūpinimą – gal nepatiko? Tačiau abejones prasklaidė pasibaigusi pertrauka, kai pritemus salės šviesoms, prie mikrofono išvydome Teresę Gečienę, kuri pasveikino visus: ir koncerto dalyvius, ir publiką. Tuo momentu galėjai matyti, kad salėje žiūrovų yra iš visur: Filadelfijos, Vašingtono, Niujorko ir kitų vietovių.

Manychiau, kad kulminacinis koncerto taškas – šokiai „Rytagonė“ ir „Kupolinis“. „Rytagonė“ netradiciniu šokio judesiu sukėlė publikos pasitenkinimą, o „Kupolinis“ lietuviškų elementų, simbolikos bei šviesų pavartojime uždegė žiūrovuose pasigėrėjimo ir džiaugsmo šypsnius veiduose. „Palangos Juzė“ – pagaliau susilaukė ilgų bei gausių žiūrovų plojimų. Matei, kad ir visi kon-

Toronto gintarietės 1994 m. gegužės 14 d. po koncerto „Palangos Juzė“ Filadelfijos lietuvių muzikos salėje. Iš kairės: LORETA STANULYTĖ, manekenas tautiniais drabužiais, DAINA GURKLYTĖ ir JŪRATĖ GAIZUTYTĖ

Nuo mirties išgelbėjo tankas

Iš pragaro išsprukau, bet turėjau ten palikti tuos, kuriuos visi mylime...

Kun. HERMANAS ŠULCAS

Ruanda – graži, mažytė šalis, kadaise taikos karalystė, pavirto pragaru: 1994 m. balandžio 6 d., kai buvo nušautas jos prezidento lėktuvas, visoje šalyje prasidėjo baisios žudynės – žiauriausiu būdu liko nužudyti keli šimtai tūkstančių žmonių. Sostinėje Kigali pilna lavonų: šunys, žiurkės, plėšrūs paukščiai juos ėda... ir upėse pilna lavonų. Be to, pabėgėlių masės padidėjo iki milijono su viršumi. Jie gyvena kur nors lauke, minta žolėmis, nes ten kur nubėgo, irgi neturtas.

Kodėl tai įvyko?

Ruandos gyventojus sudaro trys gentys: hutu (86%), tutsi (8%) ir twa, t.y. pigmėjai. Nuo viduramžių laikų kraštą valdė tutsi mažuma ir, kaip tuomet visur Afrikoje buvo įprasta, valdė pavergdami kitus. Prieš 30 metų Ruandą pradėjo valdy-

ti hutu dauguma. Ir ji valdė pavergdama kitus, ypač tutsi mažumą, kurių jau prieš 30 metų buvo nemažai išžudyti, kiti pabėgo į kaimyninius kraštus.

Kadangi hutu daugumos valdžia leido tik vieninteliui jų pačių sukurtai partijai reikštis, atsirado vis daugiau nepatenkintų žmonių, kurie kartu su kadaise pabėgusiu tutsi genties jaunais vyrais 1990 m. iš Ugandos užpuolė Ruandą ir taip privertė jos valdžią pasirašyti sutartį, jog ir opozicija bei tutsi mažuma gali dalyvauti krašto valdyme.

Tačiau vienintelė partija, nors oficialiai ir pritarė tai sutarčiai, bet praktiškai visai trukdė tos naujos valdžios sudarymą, ir taip nuo sutarties datos (1993 m. rugpjūčio Arushoje, Tansanijoje) nuolat visame krašte vykdavo žudynės, nes vienintelė partija, įpratusi valdyti viena per 30 metų, norėjo tui parodyti savo pajėgumą. „Kai partija demonstruoja ir žudo, ji yra stipri!“ – dar savaitę prieš didžiąsias žudynes man pareiškė mūsų viršaitis, aršus tos partijos kovotojas.

Jau vasario mėnesį sostinėje buvo tiesiog nugalaboti keli šimtai žmonių. Laima ir Marytė tuo metu ten buvo ir daug dienų slapstėsi savo trobelėse, išgirdamos žudomųjų bausius mirties baimės šauksmus, nes jie būdavo žudomi primityviais ginklais – „mašetėmis“ (bukas kardas). Jos išgirdavo, kaip jais traiskydavo aukų galvas ir kitas kūno dalis. Žudikai buvo partijos pasamdyti krašto nusikaltėliai, valkatos (daugumas 16–20 metų), kurie gaudavo premijas už kiekvieną nužudytąjį.

Grasinimai man

Ne kartą savo pamoksluose aš smerkiau tų nekaltų žmonių žudymą ir priglaudžiau mūsų Jaunimo sodyboje žmonių, kurie gelbėdamiesi bėgo pas mus nuo žudikų rankos. Nuo to laiko pasidariau tos partijos priešu. Ji paskleidė apie mane karikatūrą, vadindama mane mažumos pataikūnu, užpuolkiu kolaborantu ir grasio man mirtimi! Panašią karikatūrą jie paleido ir apie apaštalinį delegatą bei kai kuriuos kitus misijonierius, kurie stengdavosi užstoti nuskriaustuosius.

Užpulta mūsų sodyba

Balandžio 7 d. iš ryto visi keliai krašte buvo uždaryti ir visur prasidėjo masinės žudynės: mūsų valsčiuje išžudė kelis tūkstančius tutsi genties žmonių. Apie 80 žudikų, apsiginklavę „kalašnikovais“ ir granatomis (partija jau anksčiau buvo pradėjusi apginkluoti krašto valkatas) nužygavo į Jaunimo sodybą manęs nužudyti. Prieš tai jie perplovė mūsų telefono laidą.

Apvaizda norėjo, kad tuo metu būčiau toli nuo sodybos, arti Tanzanijos, valstybiniame parke. Ten buvau nuykęs atsigauti nuo paskutiniųjų laikų įtampų dėl nuolatinių mirties grasinimų. Parke buvo labai sma-

gu tarp laukinių gyvulių. Buvo ir kitų turistų europiečių. Mus išgelbėjo Jungtinių Tautų parašutinininkai. Mane jie paslėpė viename tanke, nes reikėjo pravažiuoti arti Jaunimo sodybos, kur aplinkui dar vis įniršę žudikai manęs ieškojo...

Vėliau sužinojau iš kunigo, kuris ten dar liko tris dienas, kad Eugenijus ir Marytė (ji buvo Velykoms atvykusi pas mus atsigauti nuo mirtinės baimės Kigali mieste) ir kitas tutsi genties jaunimėlis naktį išėjo į nežinią... Gal jie bande pasiekti Ugandą už kokių 80 km pėsčiomis. Aplinkui buvo pilna tų žudikų gaujų. Dievo ranka juos galėtų išgelbėti.

Aš pats savo išgelbėjime iš man paruoštos mirties pajutau Dievo ranką. Už tai Dievui dėkoju. Pačiu laiku išvykau iš Ruandos su mirtiniu liūdesiu, nes ten turėjau palikti daug man – ir jums – brangių asmenų, didele dalimi žiauriai nužudyti; tiesiog širdis plyšo, kai tankas pravažiavo netoli Sodybos ir ore buvo jaučiamas deginamų lavonų kvapas, nes visur degino tutsi genties žmonių trobeles, kartu su jų priešais tai nužudytais gyventojais.

Žudynės šventovėje

Mūsų parapijos šventovėje, aptarnaujamoje kunigų saležiečių (už 5 km nuo Jaunimo sodybos) buvo subėgę 1,180 žmonių, gelbėdamiesi nuo žudikų rankos. Jie šventovėje išbuvo 7 dienas be maisto, turėjo tik lietaus vandens... Dauguma jų buvo moterys, tarp kurių ir Laimos mamytė. Balandžio 13 d. abu ten likę kunigai, 630 v.r. norėjo pradėti Mišias, kaip kad ir laikydavo kitomis dienomis. Didelė žudikų gauja įsiveržė, nuvarė abu kunigus nuo altoriaus ir pradėjo žudyti tuos žmones – žudė iki 16 valandos, kol visi 1,180 liko negyvi. Abu kunigai gretimoje klebonijoje irgi liko labiau negyvi, negu gyvi po tiek valandų bausių kankinamųjų šauksmų. Ir kunigus norėjo nužudyti... Kitą dieną jie buvo išgelbėti JT karavių, irgi tankė, kartu su Sodyboje likusiu kunigu.

Labai sukrėstas

Pirmomis dienomis buvau taip sukrėstas, kad nebeturėjau noro gyventi; buvau nelaimingas, kad gelbėjo mus, baltuosius, paliko jų likimui nekaltus paprastus žmones. Ruandoje buvo pakankamai JT karavių, kurie būtų galėję sustabdyti tuos bausius žudymus, bet didieji diplomatai sakė: „Tai ne mūsų reikalas“. Vėliau atsigavau ir atlieku dabar kryžiaus kelią – aplankau parapijas ir žmones, kur prieš metus lankiausi su jaunimėliu iš Ruandos: informuojau apie įvykusią baisią tragediją, dalinamės bendra kančia.

Galingųjų tyla

Deja, Ruandoje vis dar neramu ir sunku pramatyti kančių pabaigą, bet faktas, kad po visų šitų žudynių ir kovų pagalba paprastiesiems žmonėms

KUN. DR. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS, kuriam 1994 m. gegužės 7 d. suėjo 50 metų kunigystės sukaktis. Išventintas Kaune 1944 m. Studijavo Vokietijoje ir Kanadoje, darbavosi daugiausia Kanadoje lietuvių ir kanadiečių sielovadoje, vienuolika metų buvo kalėjimų kapelionu Otavoje. Dabar yra Otavos lietuvių katalikų kapelionas, pasižymėjęs rekolekčių vedėjas lietuvių parapijosose visoje Šiaurės Amerikoje. Sukakties iškilmės – jo gimtinėje Šakiuose š. m. birželį. Visų nuosirdūs sveikinimai ir gausios Dievo palaimos linkėjimai!

bus dar reikalingesnė, nes paprasti žmoneliai nėra kalti dėl šito baisaus siaubo.

Briuselyje neseniai įvyko konferencija: dalyvavo ten dirbusieji savanoriai ir kai kurie misijonieriai: buvo išsiųstas tuoj pat delegacijos į Europos parlamentą ir į JT būstinę Niujorke su prašymu, kad valdžios gelbėtų Ruandą nuo katastrofos. Daug kur ten žmonės jau kelios savaitės be maisto, ypač pabėgėliai. Be to, visi ten dirbę pasiryžė ir ateityje ten veikti, kai tik tai bus imanoma. Tuo tarpu organizuojama kaimyniniuose kraštuose pagalba Ruandai maistu, vaistais ir kt. reikmenimis.

Nežinau, ar turėsiu pakankamai jėgų vėl ten dirbti po to, kai didelė dalis jaunimėlio išžudyti ir Jaunimo sodyba apgriauta, išplėsta. Tikiu, kad Dievas įgalins suprasti, kokia Jo valia, kurią Jis pareiškia per įvairius žmones, per įvykius, per kančią.

Dabartinis mano adresas: Kun. Hermann Schultz, Heidkamp 37, 21335 Lueneburg, Germany.

realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVIČIUS

Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų - 905-524-3899; FAX 905-848-5327.

Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4

Queensway-Cawthra, atskiras namas didelei šeimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti QEW, mokyklos, autobuso sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

Įvairios žinios

Lietuvius keliautojas-alpinistas Vladas Vitkauskas ruošiasi kopti į McKinley kalną vidurinėje Aliaskoje. Tai aukščiausias 6194 metrų kalnas Šiaurės Amerikoje. Jei slygos bus palankios, numatoma šį žygį atlikti per dvi savaites. M.K.

Kanados imigracijos ir pilietybės ministeris Sergio Marchi pranešė gegužės 20 d., kad pasikliaujant pranešimui, paruoštu imigracijos žinovų Susan Davis ir Lorne Waldman, bus steigiama nauja įstaiga, kuri tikrins nepriimtų pabėgėlių bylas. Įstaiga talkins Jungtinių Tautų Kanados skyrius ir York universitetą pabėgėlių studijų centras.

Dr. Vainutis Vaitkevičius, Michigan Cancer Foundation prezidentas ir Wayne valstybinio universiteto Detroito medicinos profesorius, 1994 m. balandžio mėnesį buvo išrinktas šių metų iškilų medicinos mokslininku Bar-Ilan universiteto, veikiančio Ramatgane, Izraelyje. Universitetas, įsteigtas 1953 m., dabar turi 1100 komojo personalo narių ir 15.000 studentų. Dr. V. Vaitkevičius, gimęs Kaune 1927 m., baigė medicinos studijas Goethe universitete Frankfurte a/M, o nuo 1961 m. yra vidaus ligų ir vėžio ligų specialistas, plačiai pagarsėjęs vėžio ligų gydyme. Dr. Saulius Šimoliūnas

Svarbus vajas

Popiežiaus Leono XIII-tojo fondas, vadovaujamas dr. Česlovo Masačio, išleido atsisaukimą, kuriame nurodoma, kad „sudėjome per šešis milijonus dolerių ir Lietuvių fondą ir per penkis milijonus į Tautos fondą“, neskaitant visos kitos paramos lietuviškai veiklai. Dabar, atgavus Lietuvai laisvę, spaudos, radijo ir televizijos priemonių žymi kontrolė tebėra „buvusios sovietinės sistemos nomenklatūrininkų rankose“. Todėl ir vėl išseivijos pagalba reikalinga, kad galėtume remti krikščioniškosios ideologijos spaudą bei kitas žiniasklaidos priemones Lietuvoje, skirti stipendijas studentams, norintiems giliau susipažinti su krikščioniškais socialiniais principais.

Skelbiamas aukų vajas, kuriam kiek pažengus numatyta išleisti knygą su aukotojų sąrašais. Aukoję bent \$500 yra prašomi atsiųsti savo biografiją ir nuotrauką. Korupciją ir organizuotus nusikaltimus Lietuvoje galės nugalėti tik aukštos moralės patriotai. Jiems paremti Popiežiaus Leono XIII-tojo fondas prašo Jūsų aukų. Jūs gavote mūsų laiškus. Kad ir vieno dolerio banknotas, įdėtas į mūsų voką, bus didelė pagalba geros valios lietuviams. Fondo adresas: 7125 S. Mozart St., Chicago, IL 60629, USA. Inf.

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltonė ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario (9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nerabangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų telefonus.

Telefonai	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivų iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	, 12.00.	, 15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informaciją gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Gerieji dangaus svečiai

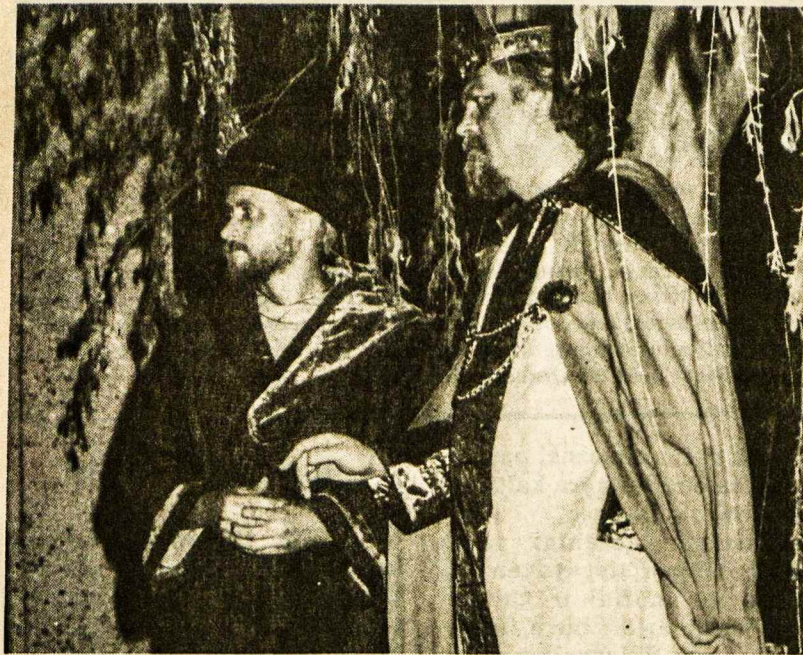
Algirdo Landsbergio „Vėjas gluosniuose“ Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Retai tenka Čikagoje pasižiūrėti lietuviškais dramos spektakliais. 1994 m. gegužės 21 ir 22 buvo ypatingos dienos, nes „Margučio“ radijo vedėjo Petro Petručio pakviestas, Čikagoje lankėsi Los Angeles dramos sambūris, Jaunimo centre suvaidinęs Algirdo Landsbergio dviejų veiksmų pjesę „Vėjas gluosniuose“. Režisavo Algimantas Žemaitaitis.

Angelas ir jėzuitas

„Vėjas gluosniuose“ vaizduoja šv. Kazimierą grįžtantį į žemę su palydovu Angelu. Žinoma, jie grįžta niekam neži-

Kazimieras — NESTORAS RUPLĖNAS (kairėje) ir karalius — VIRGILIJUS KASPERAVIČIUS, Los Angeles dramos sambūrio aktoriai, atlikę pagrindinius vaidmenis Algirdo Landsbergio pjesėje „Vėjas gluosniuose“. Jaunimo centre, Čikagoje, 1994 m. gegužės 21-22 d.d.

gundos. Pirmas veiksmas baigiasi Kazimiero malda, kurioje jis prašo Dievą atidėti stebuklą kitai dienai ir išgelbėti jo mylimus žmones.

Stebuklas įvyksta

Antrame veiksme Kazimieras ir Angelas laukia ženklo iš dangaus. Į bokštą atskuba didikė Aldona, susitinka su Kurevičiumi ir iš jų dialogo paaiškėja, kad jie vienas kitą myli, nors Aldona yra nelaimingai išteikėjusi moteris. Kazimieras ir Angelas nori žmonėms padėti. Bet svečiams iš dangaus yra sunku išspręsti, kaip pagelbėti šioms trimis poroms ir kaip padaryti karalių vertą stebuklo.

Kazimieras iškviečia karalių iš rūmų ir stengiasi jam įrodyti, kad nuo jo priklauso ne tik trijų porų, bet ir daugelio žmonių likimas. Jis ragina karalių stoti į mūšį prieš rusų kariuomenę. Kazimiero raginamas, karalius ryžtasi padėti žmonėms ir išeiti į kovą su rusais. Auštant įvyksta stebuklas, ir mūšis laimimas. Moterys laukia grįžtančiųjų. O Kazimieras ir Angelas vėl grįžta į dangų, trokšdami dar kartą sugrįžti ir pasiklausti gražios žmonių kalbos bei vėjo gluosniuose.

Gerai pasirodė

Kazimierą vaidino Nestoras Ruplėnas, Angelą — Paulius Gražulis, Karalių — Virgilijus Kasperavičius, Eugenijų Kurevičių, didiką — Virgilijus Kasputis, Aldoną, pilaitės viršininko žmoną — Sigutę Mikutaitytę, Kristupą Vyšniauską, plikbajorį — Amanas Ragauskas, Kunigundą, pilaitės virėją — Ema Dovydaitytę, Petrą Jasaitį, žemdir-

Los Angeles dramos sambūrio aktoriai, suvaidinę Algirdo Landsbergio pjesę „Vėjas gluosniuose“ Čikagoje 1994 m. gegužės 21-22 d.d. Iš kairės: TAURAS RADVENIS, DAINA ŽEMAITYTĖ, VIRGILIJUS KASPUTIS, NESTORAS RUPLĖNAS, VIRGILIJUS KASPERAVIČIUS, PAULIUS GRAŽULIS, SIGUTĖ MIKUTAITYTĖ, AMANDAS RAGAUSKAS ir EMA DOVYDAITYTĖ

Nuotr. J. Tamulaičio

bį — Tauras Radvenis, Onutę, Kunigundą globotinę — Dainą Žemaitaitytę.

Dekoracijas paruošė Stasys Pinkus ir Dalia Jasiukonienė, muziką ir garsus tvarkė Paulius Jasiukonis, apšvietimu rūpinosi Rolandas Bartašius, apranga — Emos Dovydaitytės. Režisieriaus padėjėja — Sigutė Mikutaitytė, scenos apdaila Mečio Mikutaičio ir Albino Zaliausko.

Kalbos grožis

Suminėjusi faktus, noriu pasidalinti savo įspūdžiais. Dalyvavau pastatyme šešta-

dienio vakare (antrasis įvyko sekmadienio popietę). Šeštadienį žiūrovų nebuvo daug. Bet tie, kurie atėjo, idėmiai sekė veiksmą scenoje. Veiksmas vyko muzikos fone. Scena, lmano nuomone, buvo puikiai dekoruota: pilies sienos, kietas, bokštas su laiptais ir tikros gluosnų šakos, besisiūbuojančios mažame vėjelįje!

Artistai savo vaidmenis atliko labai gerai, nors dauguma jų yra jauni žmonės. Visi buvo gerai pasiruošę, ir režisierius šią, mažai veiksmo turinčią pjesę, gabiai atkūrė, išryškindamas mono-

logus ir dialogus, kurių A. Landsbergio kalbos poetiškumas ir grožis tiesiog glostė širdį! Apranga atitiko laiko dvasią ir buvo itin puiki. Ją sukūrė Ema Dovydaitytė, kaip ji pati sakė, išstudijavusi eilę knygų.

Remtini savi teatrai

Petras Petrutis, „Margučio“ radijo vedėjas ir „Vėjas gluosniuose“ atkvietėjas, savo radijo pokalbyje su rež. A. Žemaitaičiu klausė, kodėl jisai pasirinko šią pjesę. A. Žemaitaitis atsakė, kad Landsbergio veikalai jam seniai patinka. „Pasirinkau „Vėjas gluosniu-

se“, kuriuo aš buvau jau senokai susižavėjęs“. Jis norėjęs, kad žiūrovai patirtų Landsbergio kalbos grožį, jo lyriškumą ir t.t.

Kalbėdamas apie vaidintojus, jis pastebėjo, kad savo grupėje turi daug jaunų žmonių, gimusių jau Amerikoje ir tik du yra gimę Lietuvoje, o Kazimieras — iš Argentinos. A. Žemaitaitis suminėjo, kad nelengva sudaryti vaidintojų grupę, nes Kalifornijoje visi gyvena labai išsiskirstę po plačias apylinkes, dėl to tenka labai ilgai važinėti į repeticijas. Darbas pasidaro sunkus. P. Petrutis klausė, kaip A. Žemaitaitis vertina pastangas suburti vaidintojų grupes, dramos sambūrius? Pastarasis atsakė, kad tai yra gyvybiškai reikalingos pastangos. „Lietuvių kultūrininkai turėtų nepaprastai rūpintis, kad panašūs, vienetai galėtų išsilaikyti. Manau, kad tokių grupių išsilaikymas yra mūsų gyvybės požymis“.

Čia norėtusi pridėti, kad gal reikėtų pradėti jau vaikams ir jaunuoliams diegti lietuviško žodžio ir vaidinimo meilę, rengiant trumpus, nesudėtingus vaidinimus mokyklose arba įvairiose organizacijose.

O jau veikiančius dramos sambūrius reikėtų remti visomis išgalėmis ir, žinoma, lankyti jų pasirodymus, nes gausūs žiūrovai yra didžiausias paskatinimas ir atpildas vaidintojams už jų paaukotas nesuskaitomas darbo valandas, ruošiant veikalą.

Dėl to norėtusi, kad „Vėjas gluosniuose“ pasirodytų ir kituose miestuose, kad jį at-eitų pamatyti kuo daugiau žmonių.

JŪROS SONATA NOVELĖ

VACYS KAVALIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Negali sakyti, kalba jis savo mintyse, mėgo jį ir visi trys berniukai. Ir jie, būdavo, kur tikėtai jis, tenai ir jie. Ar kur rudenį i Nemuno pakrantes riesta, ar i mišką medžio kokiai padarynei, tai visada visi keturi. O jei jau kad jis rengdavosi joti i miško pievas naktigonės, tai jie kelias dienas šokinėdavo iš džiaugsmo.

Tai kas, kad jie tenai, sėdėdami prie liepsnojančio laužo ir klausydami jo pasakų, tuo jau užmigdavo. Bet paskui visus metus tik apie tai ir kalbėdavo ir klausinėdavo, kada ir vėl toji naktigonė ateis, o jie sėdėdavo prie laužo, klausys jo pasakų ir dairysis, ar nepasirodys kur žibantės vilko akys.

O ką jau bekalbėti apie Danutę? Tegu tik jis parvažiuoja, tegu tik sugrįžta. Ir vėl kur tikėtai jis eis, ką tik darys, vis bus abudu ir abudu. Ir pamatys, kaip ji per tuos kelerius metus išaugo ir kokia ji graži. Žinoma, savo vaiko per daug girti nereikia, negražu. Geriau, kai kiti pagiria. Daug geriau.

Bet iš jų pagyrimo geriau nei nelauk. Jie tik papeiktai labai greitai. Ir dar pataikys taip, kad kiti girdėtų. O jei ką tu at tavo vaikas padarys ne taip, tai eis skersai išilgai per visą parapiją ir visiem šnekės ir pasakos — ir dar pagražindami.

Tik, sakau, tegu tik jis greičiau parvažiuoja. O ir duonos, ir vietos visiem užteks. Čiagi ir jo namai. Ir kam jam trankytis kur po svetimus kraštus, kur susirgus ar ką tau niekas nei vandens nepaduos — nieko neprisišauksi. O čia visi tavęs laukia, visi ilgisi.

Baigiasi vasara, tuštėja laukai, ir praėjimo liūdesiu nuaidi išlekiančių paukščių balsai. Kasdien renkasi ir vis didesniais ratais sukasi garniai.

I savo tėviškės kiemą įsuka ir Giedrys. Sustoja prie vartų ir žiūri. Ir jį apima alėstis: visi trobesiai — pirkia, kluonas, svirnas ir tvartai — atrodo pasenę, sumažėję ir prisiglaudę prie žemės. Prie šulinio pamato ir brolį. Ir tas jam atrodo sumažėjęs ir palinkęs prie žemės. Už šulinio rentinio vos pusė galvos tekyšo.

— Tai jau, Vincai, atrodo, kad manęs nepažįsti? — Vajė, vajė. Ar tai tu čia, Jonai?

— Tai kaip matai. — Nepažinau, atleisk, šitiek metų... Ir ta tavo barzda. Net išsigandau. Maniau, kad toks

nežinau kas... Kaip gerai, kad parvažiavai. Šitaip laukėme. Ir jau manėme, kad tavęs seniai jau nei gyvo nėra.

— Pasiilgai? — Kurgi nepasiilgsi. Būdavo ar šuva sulos, ar kas nors šmėstelės pro langą, ir bėgama žiūrėt — gal tu. O tavęs vis kaip nėra, taip nėra. O žinai — likau vienas. O tų darbų, tai nors imk ir persiplėšk.

— O kurgi visi kiti? — Brolis tarytum kažką kieto nurydamas ir rankove nusišluostydamas ašarą:

— Nėra, nėra... Ar jį kokius trečius metus, kai tu išvažiavai, mane paliko Margarita.

— Mirė? — Džiova, brolau, ją į kapus nuvarė, džiova... Ir likau vienas.

— O vaikai? — Nėra, nėra — visi iškrikę. Petrukas kariuomenėje, o Simonas Dotnuvoje studijuoja. Bus agronomas. Tik Pijušo negalėjau nei prie ūkio darbų pristumti, nei prie knygos.

— Tai kur jis dabar? — Pas Tarasevičius mokosi siūti. Ir eina su jais kaip čigonas per žmones siūdams, dainuodamas ir grodamas. Tu atsimeni juos? Anas armonika, Jurgis smuiku, o mūsikiškis klarinetu. Ir negali sakyti — groja gražiai. Mokytojas buvo juos pasikvietęs groti į Kalėdų eglutę. Buvome ir mes su Danute nuėję. Tai kai užgrojo, tai, sakau, net ašarą iš akių ištraukė.

— Tai likai vienas? — Vienas, vienas. Tai todėl, sakau, aš tavęs taip labai ir laukiau.

— Gali gi ką pasisamdyti. Ar ne? — Žinoma, galiu. Ir pasisamdau. Bet ar tu, brolau, menai, kad jie ilgai pabūna? Ateis, apsižiūrės ir kad ko, kokį žodį ne taip pasakysi, pamokysi, pabars, tai, žiūrėk, jau ir eina pro vartus. Ir dar tau pataikys tada, kai jis tau labiausiai reikalingas — per patį darbyme-tę, kai ir šienas, ir rugiai, ir miežiai, avizos — viskas, o viskas. O nenupjausi laiku, nesuimsi, nesuveisi į kluoną, tai nei pats neturėsi sau ko ant danties užmesti, nei gyvuliui ką paduoti. Liksi ir be duonos, ir be pasertės.

— Tai rūpesčių turėjai? — Turėjau, turėjau daugiau, negu reikia. Tai dar gerai, kad ta mergaitė. Be jos nežinau, ką būčiau daręs.

— Kokia mergaitė? — Danutė, Danutė. Mūsų jauniausioji. Tu jos dar nematei.

Nustebsi, brolau. Kokia ji graži ir kaip išaugusi. Jau beveik su manim lygi. O išvaizda — tikra motina. Gal tik plaukai šviesesni už Margaritos. O taip ir kalba, ir juokas — viskas toks pat. Jei kada ką įknibęs darau, o ji prakalba už nugaros, tai net pašoku — Margarita sugrįžo! Atsigrežiu ir žiūriu — jos nėra. Ir toks skausmas suspaudžia krūtinę, kad nežinai nei kur dėtis. Tai matai kaip. Laukiu ir nesulaukiu.

— Iš tenai dar niekas neparejo. Bet, sakyk, kur Danutė?

— Einame. Ji bus kur darže ar gal karvių melžini nuėjusi. Gal padarys tau ir ko valgyti. Kelionėje išalkai. Ir gal, ko gero, dar nieko burnoj neturėjai. Einam.

— Dar neišalkęs. — Kur tu nebūsi išalkęs. Jau žiūrėk — kuris metas. Žinoma, jį nepadarys ir neparuos tai, kaip, amžiną atilį, Margarita, bet badu nereikės mirti.

Danutę jie pasitiko pareinančią su kibiru ką tik pamelžto ir šnypščiančio pieno.

— Taip ir maniau, kad ji bus kur pas karves. Ateik, Danute. Čia tavo dėdė, apie kurį vakar kalbėjome ir manėme, kad jo seniai jau nei gyvo nėra. Pasisveikink.

— O dėdė! — Ir jie apsikabina ir pasibučiuoja.

— Danute, kokia tu didelė. Turbūt augai i medžius nusižiūrėjusi? O aš maniau, kad rasiu tavę tokią; kokią palikau, ir dar galėsiu panešioti.

— Emiau, dėdė, ir užaugau. — Aš niekad neušmiršau, kai kartais paimdavau tave ant rankų ir sakydavau: „Danute, pabučiuok mane“. O tu vis — ne ir ne. O kai paklausdavau:

— Kodėl ne, Danute? — Tu atsakydavai:

— Ne yra ne. — Ir tas tavo „Ne yra ne“ man labai patikdavo. Užsispyrusi buvai.

— Už tai, dėdė, dabar aš tave dar kartą pabučiuosiu, — ir jos veidas pasineria pradėjusioje žilti jo barzdoje. I jo barzdą nurieda ir kelios didelės ašaros, išriedėjusios iš jo akių.

— Dėdė, kas tau? — Nieko, nieko, Danute. — Tu verki.

— Verkiu. — Bet ko? — Pats nežinau. Gal dėl to, kad nebuvau namie, kai tu, Danute, augai ir kai maža buvai, ir aš negalėjau tavęs panešioti. Ir visko pasidaro labai gaila.

Kitą dieną išeina jis pro vartus ir ilgai stovi ant kelio. Ir jaučia — kažkas negrįžtamai yra praėję, ir kažko jis yra nustojęs. — Nustojęs tų pavasarių paukščių giesmių, tų vasarų ir tarsi maldai suklupusių rugių

varpu. Ir tų ilgesingų rudenų su atsisveikinančių paukščių liūdnai mojuojančiais sparnais ir tolstančiais ir išnykstančiais balsais.

Labiausiai jam gaila laiko. Laiko, kuris buvo ir prabėgo, kai jis buvo išvažiavęs, ir kuris negrįš su pavasari grįžtančiais paukščiais, nei su naujai sužaliuojančiais laukais ir pražystančiomis sodo obelimis ir vnyšniomis.

Pastovėjęs ant kelio, taku, einančiu pro sodą, pasuka į laukus. Kad savo kojomis pajustų tėviškės žemę, eina basas. Ir kelis kartus apeina visus laukus, sustodamas prie kiekvieno akmens ar griovelio.

Pasuka jis per laukus ir prie to berželio ir liepaitės. Prieina arčiau ir žiūri. Ir išsigasta — liepaitė išdžiūvusi. Ir jis pajunta — nėra ir Pranutės.

Po kelių dienų nueina jis ir į mokyklą. Mokytojas plačiai atidaro duris ir išsileistom rankom jį pasitinka ir apkabina:

— Sveikas, sveikas sugrįžęs! Jei būčiau negirdėjęs, kad esi parvažiavęs, būčiau net nepažinęs.

— Brolis — ir tas nepažino. — Nesistebiu. Kurgi pažins? Šitokia barzda viską pakeičia. O ir laikas...

— Keičiamės, pone mokytojau. Visi keičiamės. — Tik jau, tik tai jau be jokių „ponų“.

— Tai kaipgi kitaip? — Adomas. — Adomas? Tik Adomas? — Paprastų paprasčiausiai Adomas. Ir nieko daugiau. Tai sakyk, tai sakyk... Na, po šimts pypki! Šitiek laiko nesimačius nežinau nei ko klausti, nei nuo ko pradėti.

— O man norisi sužinoti, kaip čia viskas. Taip, žinote, visų ir visko pasiilgau.

— Mes — tai mes. Kaip sėdėjome taip ir sėdime toje pačioje vietoje. Kas kita pats, sugrįžęs iš plačiojo pasaulio.

— Tas mano pasaulis — tai vis tik muzika ir muzika. Kitur, universitete, užtrukau gal tik kokį pusmetį. Ilgiau negalėjau. Pasiilgau namų ir parduomiau.

— Mielas Jonai, kas gi gali būti įdomesnio už muziką? Ir iš viso už meną, kuriame atspindi žmogus, jo sielos bangavimai ir jos gelmės, o taip pat ir filosofinė mintis, liečianti jo gyvenimo prasmę, kuri literatūroje eina nuo Homero laikų.

— Sutinku, sutinku. Tik, man rodos, kad jūs, mokytojau, kai ką praleidote.

— Ir ką gi?

— Grožio dvasią. — Grožio dvasią?

— Grožio dvasia, kuri susitinka ir susilieja su žmogaus siela ir suteikia jam estetinio džiaugsmo.

— Kaip susilieja? Mistiškai? — Mistiškai. Manau, kad mistiškai.

— O jeigu koks daiktas, koks, sakysime, paveikslas, gėlė, saulėlydis ar lakštingalos giesmė nesusilieja su žmogaus siela, tai ar jau jis ir negražus?

— Nebūtina, nebūtina. Jis nei gražus, nei negražus tik tam, kurio sielos jis nepaliečia.

— O sakyk, kas atsitinka tada, jei kas būna gražu, o po kiek laiko jau nei šis, nei tas?

— Nei lakštingalos giesmė, nei rožės žiedas, nei, sakysime, Čiurlionio paveikslas nepasikeičia. Pasikeičia tik tai nuolat banguojanti ir kintanti žmogaus siela.

— Tai ir pats jau turbūt negroji nei suktinio, nei valso, nei kitų šokių, kuriuos grodavai jaunimui?

— Negroju. — Nei Pranutės polkutės? Žinai, tos, kurią ji vis palydėdavo savo dainele.

— Jei ji būtų, tai pagročiau. Jai pagročiau, — sako ir ilgai tyli.

— Tai ką dabar daugiausia groji? — Daug ką, daug ką. Bet gal daugiausia tuos kūrinius, kuriuose randu ir save.

— O kaip su mūsų Čiurlioniu? Ar jo negroji? — Groju, groju ir jį.

— Ką? — Jo sonatas. Daugiausia „Jūros sonatas“.

— Bet argi tai ne jo tapybos kūriny?

— Tapybos.

— O tu, sakai, jį groji. — Bet kiek jame muzikos, kiek jame muzikos! Tai nesibaigianti žmogaus sielos giesmė, kurios gelmės aš visas pasėkstu. Gal kada aš ją pagrosiu ir jums.

— Pagrok dabar. — Dabar negaliu.

— Imk mano smuiką ir grok. — Kada nors kitą kartą. Dabar mano siela nesusilieja su „Jūros sonatos“ dvasia.

— Kodėl? Kodėl ji nesusilieja?

— Šviesa, kuri tarpais suspindi „Jūros sonatos“ bangų viršūnėse, nepasiekia mano sielos. Ir, manau, jūs žinote kodėl.

— Gal tik kiek nujauciu. — Parvažiavau — ir jos nėra. — Pranutės?

— Taigi. — Brolis pasakė? — Ne, ne jis. Ne brolis. — Tai kas?

— Pats pamačiau. Nuėjau, žiūriu — liepukė išdžiūvusi. Ir jau man viskas buvo aišku.

— Nuvyto ir išdžiūvo jos abi drauge.

— Ar jūs kada ją matėte? — Kelis kartus buvo užėjusi. — Tai gal ko prašė? Kokio patarimo ar ko?

— Nieko, tik vis klausinėjo apie tave. O aš nieko nežino-

jau nei kur tu, nei kaip, nei ką. — Tai ir ji manęs neužmiršo? — Neužmiršo, neužmiršo. Mačiau ir iš jos akių, ir iš jos veido — iš jos visos. O ji pati jau buvo ne ta.

— Kaip tai ne ta? — Labai pasikeitusi. Ji ėjo per gyvenimą su niekad jos veide neušnykstančia šypsena, dainuodama ir šviesdama. Net ir kalvė prašvisdavo, kai ji atsisistodavo prie dumplių. Atsi-

meni? O paskui... — Aš atsimenu tik jos ašaras. Tą vakarą ji tik verkė ir verkė. Ir tas jos verkimas niekad neišnyko nei iš mano minčių, nei iš mano sielos, — kalba Giedrys daugiau pats su savimi negu su mokytoju ir išeina į apsiniaukusio rudens vidurnaktį tamsą.

Išėjęs į vieškelį, artėja prie kalvės. Ji tyli. O jis, girdi. Girdi kūjo dūžius. Jie susilieja su jo kelio žingsnių aidas, sudundančiais ir jo sieloje. Išgirsta jis ir „Jūros sonatos“ bangų užėjį. Tamsu, o jis mato — atrieda pikti putojančio vandens kalnai. O jis vis eina ir eina.

Rytų horizontas pradeda švisti. Užiančiose „Jūros sonatos“ bangų keterose suspindi saulė. Ir jų viršūnėmis ataidi atbanguoja visą jį užliejanti daina:

Mano mergelės Juodos akelės, Tai ji nebijo Tamsios naktelės.

Jis pažįsta — dainuoja broliai Tarasevičiai. O jis vis eina ir eina. Ir jau artėja prie kalnelio. Ir mato ant jo — tarytum rankos maldai i viršų iškeltos berželio ir liepos viršūnės, nutviekstos tekančios saulės.

Mato jis ir Pranutę. Ateina ji žaliuojančia ir melsvais drugeliais žydinčia pieva. Ati juodų jos kasų — raudonų dobilų vainikas. Ir girdi jis dainą: Žaliojo lankelėj daugel grėbėjėlių, Daugel grėbėjėlių, daugel grėbėjėlių...

Kaip šviesu, kaip šviesu... Ir lengva. O jis vis eina ir eina. Eina namo, namo... Bet nepareina. Jo kelias, siūbuojamas žydrų „Jūros sonatos“ bangų, susilieja su berželio ir liepos siluetų tyla.

(Pabaiga)

1994 m. gegužės 18 d. Visų sielų kapinėse Klivlande palaidotas rašytojas a.a. VACYS KAVALIŪNAS. Jo liūdi žmona Ona, sūnus Arūnas, dukros — Aldona, Jolita ir daug artimųjų

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Lietuvių meno ansamblis "Dainava"

Ansambli su-
siorganizavo
1945 m. Vokie-
tijoje, Hanau
mieste. Pirmie-
ji organizato-

riai buvo Albinas Dzirvonas, Edvardas Daniliūnas ir Jonas Juodis. Vadovavo stovykloje gyvenantieji muzikai: Vladas Adomavičius, Stefania Radzevičiūtė ir Jonas Žemaitis. 1946 m. choro dirigentu buvo pakviestas Bronius Jonušas. Jam išvykus, 1949 m. ansamblio dirigentu tapo muz. Ste-pas Sodeika.

1950 m. ansamblis "Dainava" atsikūrė JAV-bėse, Čikagoje. Vadovavo muz. Ste-pas Sodeika ir rež. Gasparas Velička. Ansamblis turėjo 335 koncer-tus, jų tarpe 15 muzikinių veika-lų, 5 klasikinės oratorijos, 4 lietuviškas kantatas, religi-nių koncertų bei Mišių giedo-jimo tautinių bei kitų šven-čių progomis. Ansamblis at-liko menines programas Va-sario 16 minėjimuose, dalyva-vose visose išeivijos Dainų ir Tautinių šokių šventėse bei daugelyje kitų renginių. An-samblis yra išleidęs dvi plokš-tele: religinių giesmių ir lie-tuviškų dainų, magnetafono vaizdajuosčių įrašus kai ku-

rių savo muzikinių veikalaų ir koncertų. JAV-bėse an-sambliai dirigavo Ste-pas So-deika (miręs), Algirdas Šim-kus, Petras Armonas, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Aloyzas Jurgutis, Povilas Mie-liulis, Emilija Pakštaitė-Sa-kadolskienė, Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė, o prieš septy-nerius metus muzikinį vado-vavimą perėmė šiuometinis muzikos vadovas ir dirigen-tas Darius Polikaitis. An-samblis su muzikiniiais veika-lais bei koncertais yra aplan-kęs tolimesnes lietuvių kolo-nijas Kanadoje, Niujorką, Va-šingtoną, Klivlandą, Detroi-tą bei kitus mažesnius lietu-vių telkinius.

Ansambliis įsteigimo metu pasirinko šūkį "Su daina į lais-ve". Įstatuose įrašyta, kad "Dainavos" ansamblis tegali grįžti į Lietuvą koncertuoti tik tada, kai Lietuva bus vėl laisva ir nepriklausoma. An-samblio pagrindinis uždavim-s yra garsinti Lietuvą, jos būklę, kalbą, dainas ir tradi-cijas plačiame pasaulyje. Tad šuo metu "Dainavos" ansamb-lis su dideliu pasididžiavimu ruošiasi Dainų ir tautinių šo-kių šventei Lietuvoje. Su mei-le širdyje ir šūkiu grįžtame į nepriklausomą Lietuvą.

"Talentas, kurį verta išgirsti"

VIRGINIJUS BARKAUSKO vargonų koncertas amerikiečių šventovėje Vašingtone

P. PALYS

Prieš keletą metų atvykęs iš Lietuvos į Ameriką jaunas (g. 1964 m.) vargonininkas Vir-ginijus Barkauskas pradėjo dirbti Viešpaties Atsimainy-mo parapijos šventovėje, Mas-peth, New York.

V. Barkauskas vargonus ir fortepijoną studijavo Muzikos akademijoje Vilniuje. Varg-onininkavo Mažosioje Arkan-gelo Mykolo bazilikoje. Akom-panavo chorams ir solistams, rengė savo vargonų koncertus. Atvykęs į JAV, įstojo į Šv. Juo-zapo kolegiją, Rensselaer, IN, ir ten (neakivaizdiniu būdu) tęsė vargonų studijas, kurias sėkmingai baigęs gavo muzi-kos magistro laipsnį.

V. Barkauskas nėra tik pa-rapijos vargonininkas. Jis yra ir koncertinis vargonų solis-tas. Iki šiol jis turėjo net aš-tuonis vargonų koncertus: po vieną Sacred Heart šventovė-j, Grand Forks, MN, Cathed-ral of the Immaculate Concep-tion, Crookston, MN, Valparai-so universitete ir likusius pen-kis įvairiose Niujorko švento-vėse.

1994 m. birželio 19 d., 6 v.v., jis atliko vargonų koncertą Nekalto prasidėjimo švento-vėje — bazilikoje (Bazilica

of the Immaculate Concep-tion) Vašingtone — toje didžiul-ėje šventovėje, kurioje, ša-lia kitų 26 įvairių tautų ko-plyčių, yra ir lietuvių Šilu-vos Šv. Marijos koplyčia. Ten įrengti ir dideli vargonai. Jie turi penkis manualus su peda-liais ir daugybę registrų bei vamzdžių. Tai itin sudėtingas instrumentas, kuriuo grojantis vargonininkas turi didelę ga-limybę parodyti ne tik savo meninę išmonę, pirštų bei ko-jų techniką, bet ir sugebėji-

mą pasinaudoti tų vargonų teikiamomis galimybėmis.

Iš lietuvių toje šventovėje savo vargonų koncertą yra tu-rėjęs (1987 m.) tik Niujorke gyvenantis vargonų virtuozas Jonas Žukas.

Virginijus Barkauskas kon-certo metu atliko Francoise Couperin, Johann Sebastian Bach, Charles-Maria Widor, Charles Tournemire ir Louis Vierne veikalus.

I šį vargonų solisto Vir-ginijaus Barkausko koncer-tą kviečiami visi Vašingtono ir Baltimorės bei jų apylin-kėse gyvenantieji lietuviai, nes, kaip išsireiškė buvęs V. Barkausko profesorius ir kom-pozitorius dr. Philip Gehring: "Tai talentas, kurį verta iš-girsti!"

O, žole, žolele,

O, žole, žolele,
Siūbuojantys vėjai,
Šilti debesėliai
Pagirdys, nupraus,
Skubi į takelį,
Ilgėja šešėliai,
Čia eita, sustota
Žmogaus.

O, žole, žolele,

Zemelės stebukle,
Iš kur tu gyvybės
Stiprybę semies?
Nuėjusi kelią
Per žemišką būtį,
Žaliuok amžinybei
Iš mano širdies . . .

Pasiilgau...

Pasiilgau žemės, pasiilgau,
Ryto vėjo saulėtam lauke,
Prie kelelio smėlio smilgos,
Ir mėnulio pilnatis laive.

Šnekančių laikų svaigaus žalumo,
Su gegutės aidu virš miškų,
Saulėtos tylos jaukaus tikrumo,
Nusidriekusi saulėlydžio taku.

Saulėtos tylos, kurioj lig šiolei,
Skuba mūs vaikystės traukiniai,
Kurioje išeiname į tolį,
Kaip šiandien, kaip vakar, kaip seniai.

Ir, atskleidę amžinybės lapą,
Nuolankumo meile kantrūs ir tikri,
Klumpame prie laiko gelsvo kapo,
Savo saulėn švietę pakely.

Valerija Vilčinskienė,
Mokyklos 4-4,
Gelgaudiškis 4461, Šakių raj.,
Lietuva – Lithuania.

Lietuvių meno ansamblis "Dainava"

"Darbo dainos"

Dr. JONAS BALYS

Lietuvių literatūros ir tau-tosakos institutas Vilniuje 1980 m. pradėjo leisti kapita-linį veikalą: *Lietuvių liau-dies dainynas*. Ir 1993 m. Vil-niuje išėjo VI t. Tai darbo dai-nų I d., kur randame rugiapjū-tės, avižapjūtės ir griukių rovi-mo dainas. Parengė V. Misevi-čienė, melodijas parengė Z. Pu-teikienė (jos pavardė rėme-liuose, tad ji jau mirusi).

Šio tomo vyr. redaktorium pažymėtas Ambr. Jonynas (g. 1919), kuris nuo 1958 m. buvo tautosakos srities vadovas be-ne 28 m., dabar jau keleri me-tai pensininkas. Kitas šio tomo red. buvo L. Sauka, dabartinis šios srities vadovas, ir melodi-jų red. V. Juodpusis. Tai ko-lektyvo darbas. Visi bendra-darbiai suminėti "Pratarmė-je" (psl. 7).

Šis tomas jau seniai paruoš-tas spaudai ir buvo gandy iš-eivių spaudoje, kad serijos lei-dimas sustabdytas. Malonu, kad tie gandai nepasitvirtino ir, nugalėjus visas kliūtis, tu-rime didelį (588 psl.) ir labai vertingą mūsų dainų tomą.

Iš "Pratarmės" sužinome, kad tome skelbiama 163 rugiapjūtės dainų tipai (412 variantų, iš jų 292 su melodijomis), 19 avižapjūtės dainų tipų (42 varian-tai, iš jų 32 su melodijomis), 5 griukių rovi-mo dainų tipai (10 va-riantų, iš jų 9 su melodijomis). Iš viso tome idėti 187 dainų ti-pai (464 variantai, iš jų 333 su melodijomis). Knygoje visų pirma atkreipta dėmesys į mu-zikinę dainos formą, – pagal jos savybes sutikslinta eilėdarinė

darbo dainų struktūra. Melo-dijos skelbiamos skyrium nuo teksto knygos gale.

Čia susiduriame su pirmu ir vieninteliu priekaištu. Melo-dijos paskelbtos ne iš eilės pa-gal tekstų numeraciją, bet "vi-si vieno melodinio tipo va-riantai pateikiami kartu", to-dėl skaitytojui pasidaro labai sunku susirasti norimą melo-diją tam tikram dainos tekstui ir reikia sugaišti daug laiko. Ateityje neturi būti taip daro-ma. Anksčiau melodijos buvo duodamos dainos teksto pra-džioje. Gali jos būti ir knygos gale, bet reikia prisilaikyti tekso numeracijos, tada nebus sunkumo jas surasti.

O giminingų melodijų tipams galima duoti atitinkamas ro-dyklus, kas ir yra daroma, pvz., "Dainų melodinių tipų for-mų rodyklė" ir dvi kitos ro-dyklės (p. 494-515). Iš viso kny-gose paskelbtos 297 rugiapjūtės 297 melodijos sudaro 100 melo-dinių tipų, plius dar 36 sutar-tinių melodijos, kurių kiekvie-na yra skirtingo tipo (trejinės, keturinės). Duota teksto gale tiksliai dainos metrika (kas dai-navo ir užrašė) kiekvienai dainai.

Yra daug dainų, kurios dai-nuojamos ne tik per pjūtį, bet ir kitomis progomis, pvz. ves-tuvėse. Avižapjūtės metu dai-nuojamos kai kurios tos pačios dainos, kap rugius pjaunant (nr. 158, 262, 342). Yra dainų karo, našlaičių, baudžiaunin-kių vargo temomis.

Net 26 dainų tipai, turi pana-šumo su atitinkamomis balta-rusių dainomis. Jas randame rytų ir pietų lietuvių gyvenama-me plote. Tai nenuostabu, nes kaimynai nuolatos pasikeičia savo dainomis ir kita tautosaka. Be to, daugelis vakarinų baltarusių yra sugudėję lie-tuviai ir dažnai bus sunku nu-statyti, ar tos dainos yra lie-tuviškos ar baltarusiškos kil-mės. Čia padės dainų formos ir eilėdaros tyrinėjimai.

Sekančių dainų tipus aš lai-kyčiau lietuviškos kilmės, bal-tarusiai paprastai jų nežino, nedainuoja:

1. Vaikštinėjo tėvulis paba-rėmis parugėmis, Prašinėjo saulalės be kepurės kepurėlės (nr. 226-233);

2. Bekit, bareliai, Gale valako (galan lauko), o kad nebėgsit, Mes pavarysim (nr. 30-36, 46-51);

3. Vai tu rugeli, Tu žiemken-tėli, Tu nebijojai Šalbos žieme-lės, Tik pabijojai Jaunų berne-lių, Plieno dalgelių (nr. 380-388);

4. Oi, teka bėga Vakarinė žvaigždėlė, Visų žvaigždelių pasikviesdama, Oi tik ji nekvie-tė tamsiojo (šviesiojo) mėnulio (nr. 248-249). Užrašyta tik Laz-dių, Merkinės ir Varėnos apy-l. Ryškų mitologinė įžanga, kaip ir dainų tipų 1,5.

Vytauto Didžiojo universiteto vadovybės pranešimo, univer-sitetui priklausantys pastatai nebeatimami. Dėl jų rektoriui prof. dr. Broniui Vaškeliui teko smarkiai kovoti su Kauno miesto taryba, norėjusia kai kuriuos svarbius, šiai moks-lo įstaigai tiesiog gyvybinius pastatus paimti savo reika-lams. Universiteto leidinyje "Universitas Vytauti Magni" 2 nr. rektorius apžvelgia per penkerius metus nueitą kelią, pabrėždamas, jog "stengiamasi, kad studentai perimtų iš dabartinio Vakarų mokslo ir studijų pasaulio viską, kas tinka dabartinei Lietuvai ir mūsų kultūriniam bei ekono-miniam gyvenimui". Nėra abe-jonės, kad šis mokslo įstaiga ruošia aiškios demokratinės linkmės naująją inteligenti-ją, kuri būtina tautos atgimi-mui ir valstybės atečiai. S.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Audėja Emilija Tutlienė, gyvenanti dukros Dalios šeimoje prie Arlingtono miestelio Vašing-tono valstijoje, už savo lietuviškus audinius laimėjo šios valstijos gubernatoriaus 1994 m. Jai Vašingtono valstijos meno komisi-jos paskirtas žymuo atsitiktinumo dėka įteiktas vasario 16 d. valstijos sostinėje Olimpijoje.

Kompozitorius ir muzikolo-gas Vladas Jakubėnas, miręs 1976 m. gruodžio 13 d. Čikagoje, gimė 1904 m. gegužės 15 d. Biržuose. Tad nenuostabu, kad jo devy-niasdešimties gimtadienis pla-čiausiai buvo paminėtas Lietuvo-jė ir tapo pirmuoju vėlonies di-densio masto atminimo bei kūrinių susigražinimu. Minėjimai Vil-niuje įvyko gegužės 9-10 d., Bir-žuose – gegužės 14 d., Kaune – gegužės 15 d. Juos surengė Lie-tuvos valstybinė filharmonija, Lietuvos muzikos akademija, Lie-tuvos kompozitorių sąjungos Kau-no skyrius, Martyno Mažvydo bi-bliotekos muzikos skyrius, Lie-tuvos muzikų draugija, Reforma-cijos istorijos ir kultūros drau-gija, Vlodo Jakubėno draugijos Lietuvos skyrius ir Biržų vaikų muzikos mokykla. Minėjimus pa-pildė Vl. Jakubėno raštų "Straips-niai ir recenzijos" rinkinys, dviem storokais tomis išleistas Lietuvos muzikos akademijos. Rinkinį sudarė Loretta Venclaus-kienė, parašiusi įvadinį straips-nį "Vlodo Jakubėno gyvenimo ir kūrybos metmenys".

Minėjimų renginiai Vilniuje buvo pradėti Martyno Mažvydo bibliotekoje atidaryta paroda "Vlodo Jakubėno kūryba ir asme-nybė". Jon atidaryme skirta pra-tartimi išjungė kompozitorius prof. Vytautas Laurušas ir mu-zikologas Algimantas Kalinaus-kas. Vokalinius Vl. Jakubėno kūrinius atliko Onos Bėčiuvienės vadovaujamas "Diemedžio" kvartetas, instrumentinius – Lietuvos muzikos akademijos prof. Rimanto Šiugždinio klases studentų styginis kvartet-s. Lietuvos valstybinėje filhar-monijoje surengtame Vl. Jakubėno kūrinių koncerte atsimini-mais apie jų autorių dalijosi muzikologas prof. dr. Vytautas Landsbergis, pranešimą "Vlodo Jakubėno simfonizmo savitumai" skaitė muzikologas Algimantas Kalinauskas. Filharmonijos sim-foninis orkestras, kurio meno vadovas yra Juozas Domarkas, koncertą pradėjo simfoniją iš-traukėmis. Kantatų atlikime or-kestrui talkino Petro Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras ir Lietuvos aklyjų cho-ras "Vilnius" su vadovu Juriu-mi Kulcu. Lietuvos muzikos aka-demijos vargonų salę įvykusioj mokslinėj konferencijoj praneši-mus skaitė: Rita Nomicaitė – "V. Jakubėno darbai ir pasaulėžiū-ra", dr. Jonas Bruveris – "M. K. Čiurlonio muzika Vl. Jakubėno raštuose", Rūta Prusevičie-nė – "Vl. Jakubėnas, moderniz-mas ir čekai", dr. Danutė Petraus-kaitė – "Vl. Jakubėno mintys apie tarpukario Lietuvos chori-nę muziką", dr. Ona Narbutienė – "Vl. Jakubėno ir K. V. Banai-čio paraleliniai ryšiai", Jūratė Burokaitė – "Vl. Jakubėnas ir Jurgis Karnavičius", Vaclovas Juodpusis – "Vl. Jakubėnas ir 'Muzikos barų' žurnalas". Vl. Jakubėno kūrinius atliko Lie-tuvos muzikos akademijos stu-dentai – jų styginis kvartetas, dainininkės Eugenija Klivickaitė ir Laima Kavasaitė, pianis-tės Giedrė Gabnytė, Daiva Maci-jauskaitė ir Birutė Šernaitė.

Devyniasdešimtojo gimtadi-nio išvakarėse Vl. Jakubėno su-kaktis Biržuose paminėta prie jo gimtojo namo ir pamaldomis Evangelikų reformatų šventovė-j. Ten keletą metų kunigu dir-bo sukaktuvininko tėvas prof. Povilas Jakubėnas. Tada Kultū-rūs namuose vėl skambėjo sūnaus Vl. Jakubėno kūriniai, atlieka-mi vietinių ir iš Kauno bei Vil-niaus suvažiavusių muzikų. Vietiniams atstovavo Biržų vaikų mu-zikos mokyklos mokytojų vokali-nis ansamblis ir poetas Petras Zablockas. Baigminis minėjimų vakaras įvyko gegužės 15 d. Kau-no filharmonijoje, kurios įstei-gimu kadaise rūpinosi Vl. Jakubėnas. Atsiminimais dalijosi am-žiaus aštuoniasdešimtpenketmė peržengęs kompozitorius Jonas Nabažas. Kauniečiai pianistai atliko Vl. Jakubėno fortepijo-nines pjeses, solistės dainavo jo romansus. Programoje dalyva-vjo Kauno choras, Lietuvos filhar-monijos kamerinis ir simfoninis orkestrai.

Aurelija ir Eduardas Končiai surengė bendrą parodą Marijampolėje. Aurelijai atstovavo karpiniai A. Dukynienės, K. Grigaitytės bei kitų poetų eilėraščių mo-tyvais, Eduardui – akvarelių cik-las "Vasaros eskizai".

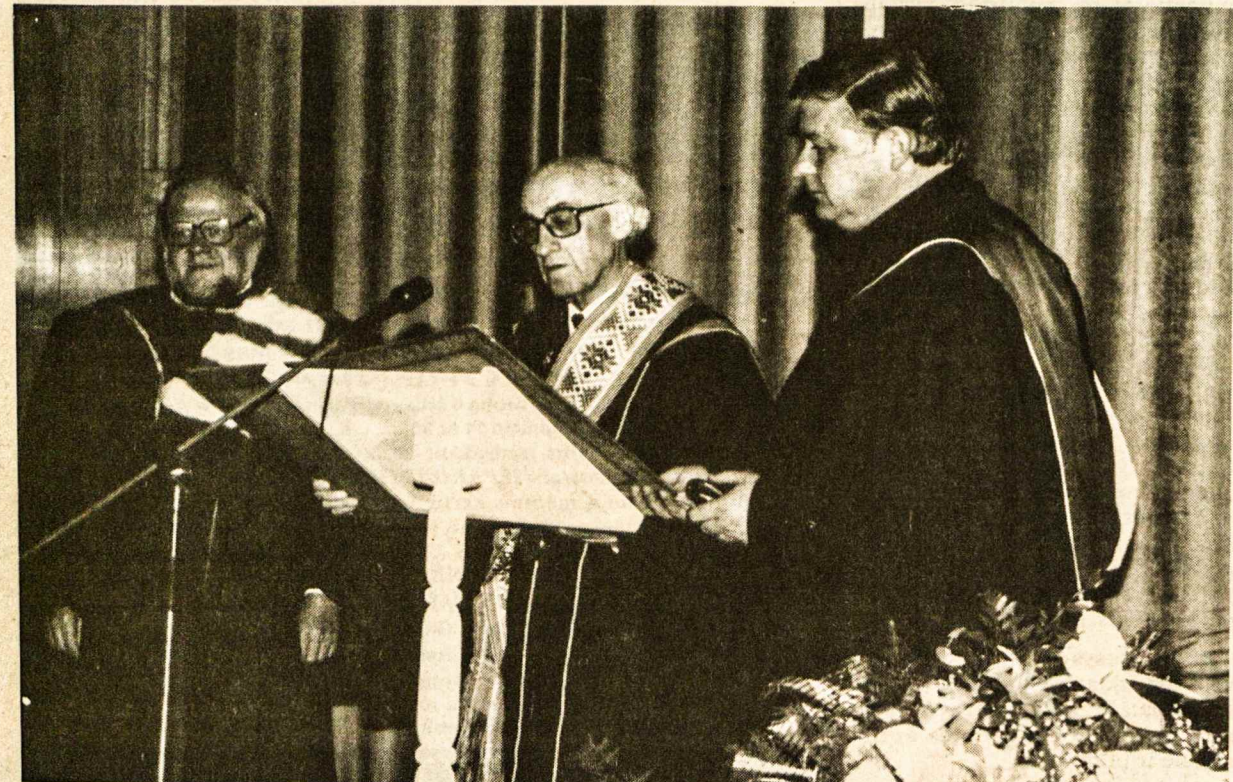
Skulptoriaus Petro Rimšos (1881-1961) populiarioji skulp-tūra "Lietuvos mokykla 1864-1904" papuošė Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį Kaune, ten pastatyta vėlonies sūnėno inž. Audo Rimšos pastangų dė-ka. Ta sodelio vieta sutvarkyta ir skulptūra pastatyta pagal architekto Liucijaus Dringelio pa-ruošta projektą.

Metinės kraštotyros nuotraukų parodos nuo 1988 m. rengia-mos Marijampolėje. Paroda "Kraštotyra-93" susilaukė daug dalyvių iš visos Lietuvos. Jos pa-grindinė tema – lietuvių šven-tės, papročiai, tradicijos ir jų puo-selėtojai. Pirmą premiją vertinto-jai paskyrė marijampolietis Ka-bizui Linkevičiui už nuotraukų ciklus "Rasos šventė Romuovoje" ir "Užgavėnės Kaune", antrą – merkiniečiams broliams Algiman-tui ir Mindaugui Černiauskams už ciklą "Kriokšlio kaime", dvi trečias – vilniečiui Mariui Ba-ranauskui (ciklas "Žiemos paly-dėtuvės") ir kauniečiui Romui Rakauskui (serija "Šventinė nuo-taika").

Evangelikų liuteronų kun. Martyno Mažvydo paruoštas ka-tekizmas "Katekizmasa prasti žadei", 1547 m. gotiškėmis rai-dėmis išspausdintas Karaliaučiu-j, dabar yra laikomas pirmąją lietuvišką mūsų raštijos knygą. Jos 450 metų sukaktis plačiai bus minima 1997 m. Pastorius M. Mažvydas mirė 1563 m. birželio 21 d. klebonaudamas Ragainės parapijoje. Jam bei jo pirmajai lietuviškai knygai skirtą pamink-lą pas klaipėdiečių skulptorių Re-gimantą Midvikį yra užsąkęs Prūs-os ir Mažosios Lietuvos fondas, vadovaujamas Virginijos Kondra-tienės, daugiausia lėšų surinkęs iš Klaipėdos krašto gyventojų, mokyklų ir gamyklų. Skulptūrinė paminklo kompozicija bus išlieta iš bronzos, o pjedestalo sušludys granito kolona. Paminklą buvo planuota pastatyti dabar Nema-nu pavadintoje Ragainėje prie šventovės, kurioje klebonavo M. Mažvydas. Šį sumanymą teks atidėti vėlesnei datai. Mat šio mies-to valdytojai negali garantuoti, kad jiems bronzinę paminklo da-lį pavyks apsaugoti nuo spalvo-tajį metalą grobstančių vagių. Skulptorius R. Midvikis ir jam talkinantis architektas A. Kybran-cas siūlo užbaigta paminklą lai-kinai pastatyti Klaipėdos paveikl-ųjų galerijos uždame skulptūrų sodelyje. Ten teks palaukti, kol praeis dabartinė vario ir bronzos vogoimo karštingė.

Trisdešimtiesis "Poezijos pa-vasaris" šiemet įvyko gegužės 25-29 d.d. Svečių buvo susilauk-ta iš Austrijos, Danijos, Estijos, Gruzijos, Ispanijos, JAV, Latvi-jos, Olandijos, Prancūzijos, Slo-vėnijos, Suomijos, Švedijos ir Vo-kietijos. Grupė poetų Punsko, Seinų ir Suvalkų lietuvių aplan-kęs jau per Sekmines, jiems su-rengdama poezijos vakarus ir at-veždama knygų iš Lietuvos. Ofi-cialus "Poezijos pavasario-94" atidarymas gegužės 27 d. vakarą įvyko Lakštingalų krantinėje Kau-ne. Ten jų laukė ši kartą išleis-tas "Poezijos pavasario-94" alma-nachas, paruštas poeto Kęstučio Navako, kitas informacinis lei-di-nys lietuvių ir anglų kalbomis apie Lietuvos rašytojų sąjungą, jos istoriją bei veiklą. Tradi-cinį šventės laužą uždegė šieme-tiniu laureatu paskelbtas Aidas Marčėnas, šio įvertinimo susilau-kęs už poezijos rinkinį "Dulkės". Svečiams ir Lietuvos poetų atsto-vams Vilniuje buvo surengta tarp-tautinė konferencija "Poetas kas-dienybės ir masinės kultūros aki-vaizdoje". Įdomi buvo ir jau tra-dicine tapusi vakaronė "Poezija per naktį". Jos dalyviai savo poe-tinius sugebėjimus galėjo rodyti visą naktį. Atskirai reikėtų pa-minėti pirmąją poezijos valandą kauniečiams Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje prie į pa-puošusios populiariosios Petro Rimšos skulptūros "Lietuvos mo-kykla". Baigminis "Poezijos pa-vasario-94" vakaras įvyko Vil-niaus universiteto Sarbievių kaimelyje. Poetų grupės šiemet viešėjo ne tik Punske, Seinuose, Suvalkuose, bet ir Pasvalyje, Pa-kruijoje, Anykščiuose, Ukmergė-j, Ignalinoje, Utenoje, Vievyje, Trakuose, Elektrėnuose, Šir-vintose.

V. Kst.

Po sovietinės okupacijos atstatyto Vytauto Didžiojo universiteto Kaune penkerių metų sukakties proga 1994 m. balandžio 29 d. garbės profesoriaus vardas suteikiamas pirmajam rektoriui dr. ALGIRDIUI AVIŽIENIUI (kairėje). Vidury dabartinis rektorius DR. BRONIUS VAŠKELIS; šalia jo Teologijos-filosofijos fakulteto dekanas KUN. V. VAICIŪNAS

Nuotr. VI. Urbono

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 5.75%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.00%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.50%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.00%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-met. palūk. 6.50%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.00%	1, 2 ir 3 metų 6.25%
4 metų GIC-met. palūk. 7.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.50%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelaimė mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Čikagos "Lituanica" – naujasis Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio meistras. Pirmoje eilėje iš kairės: Rimantas Dirvonis, "Lituanicos" pirmininkas, dr. A. Baris, komandos kapitonas priima dovaną iš ŠALFAS-gos pirmininko Audriaus Šileikos. Antroje eilėje iš kairės: A. Jonynas, P. Stukas, I. Falkner, A. Vilčinskis, J. Shemaitis, dr. D. Siliūnas ir A. Pazdradzius. Nuotr. Sig. Krauškas

Čikagos "Lituanica" – krepšinio meistras

44-jų ŠALFAS-gos metinių žaidynių metu, vykusių 1994 gegužės 27-30 d.d. Detrote, Mich., vyry A klasėje krepšinio meistro titulą išsikovojo Čikagos "Lituanicos" klubas. Šio klubo steigėjas, jo ilgametis pirmininkas ir buvęs pagrindinis krepšininkas, Rimantas Dirvonis visuomet buvo ir yra visa siela atsidavęs lietuviškajam sportui. Dėl to dažnai jis "išplaukia" ir į tarptautinius lietuviškus vandenį, padėdamas iš Lietuvos atvykusiems į šį kraštą jaunuoliams užmegyti ryšius universitetuose studijų reikais, o ir tobulinantis krepšinyje. Šį kartą tobulinantis krepšininkas Pazdradzius ir Vilčinskis jį įjungė į savo komandą ir, kaip matome, su jų pagalba lengviau išsikovojo meistro titulą.

Visa ši "kombinacija" yra teisėta, ir Rimui Dirvonui reikia už tai paspausti ranką. Naujovių įnešimas į mūsų varžybų monotonišką eigą atneša naudos ir sukelia entuziazmą jaunųjų krepšininkų tarpe, pakeliant jų akiratį krepšinyje. Su Alvydu Pazdradziu, Lietuvos olimpiečiu ir bronzos medalistu Barcelonoje, kuris jau visiškai studijuoja Amerikoje ir žaidžia krepšinį universiteto komandoje, teko šį žaidynių metų pasirašyti apie jo gyvenimą, siekiant mokslų ir krepšinio visų išsivystojančio Amerikoje. Pokalbio mintimis artimiausiu metu pasidalinsiu su skaitytojais.

Žaidynės Detrote vyko tris dienas. Pradėtos penktadienį krepšinio varžybomis, tęsėsi iki sekmadienio vakarais. Varžytas krepšinyje, tinklinyje, ledo ritulyje, kėgliaime, lauko ir stalo tenise. Daugiausia dalyvių sutraukė krepšinį, kurio varžybose dalyvavo: vyrų A – 7, vyrų B – 10 ir jaunių A klasėje – 4 komandos.

Mėginusi supažindinti su krepšinio varžybomis. Gaila, kad po tiek metų ir įgytos praktikos žaidynių pravedime vis atrandame spragų. Tai informacijos stoka. Žaidynių organizatoriai turėtų įvesti poros žmonių tarnybą, kuri žaidynių metu rinkytų rungtynių rezultatus, juos padaugintų ir bent jau spaudos žmonėms padalintų. Sava iniciatyva tokių žinių susirinkimas veik neįmanomas, o oficialūs pranešimai spaudos žmonės pasiekia labai pavėluotai. Vyrų A klasės krepšinio varžybose komandos burtų keliu sušikstytos į A ir B grupes, po (Round Robin), kiekvienas su kiekvienu susitikimu į baigėms lentelę pateko: Toronto "Aušra", Čikagos "Lituanica", Detrito "Kovas" I-I ir Niujorko "LAK". Rungtynių eiga buvo įdomi ir permaininga.

Pirmose rungtynėse Hamiltono "Kovas" apylygėje kovojė 75-73 įveikė Toronto "Aušrą", Detrito "Kovo" I-I įveikė laimėjimą prieš Čikagos "Nerį" rezultatu 81:59, Čikagos "Lituanica" lengvai "susitvarkė" 109:64 su Detrito "Kovo" II-I. Toronto "Vyčiu" atvykus nepilnu sąstata, teko iš A klasės varžybų pasitraukti, kas šiek tiek sujaugė organizatorių planus, o Detrito "Kovo" II-I, Čikagos "Lituanica" ir Niujorko "LAK" be žaidimo gavo pirmuosius laimėjimus. Toliaus rungtynėse varžybose Toronto "Aušra" nugalėjo "Nerį" 91:79,

Detr. "Kovo" I-I – Hamiltono "Kovą" 77:70, vėliau Ham. "Kovas" pasiekė laimėjimą prieš "Nerį" 73:69, Niujorko "LAK" ištempė 72:70 prieš "Lituanicą" ir nesunkiai įveikė Detrito "Kovo" II-I. Įdomiausia kova vyko tarp Detrito "Kovo" I-sios ir Toronto "Aušros" komandų. Pirmasis kėlinys baigtas net 55:44 "Kovo" naudai. Antrasis priklausė "Aušrai" – 59:38 ir rungtynės baigtos "Aušros" naudai 103:91 rezultatu. "Aušros" komandoje išskirtinai gerai sužaidė maždaug Brailnis, pelyndamas net 40 taškų. Linas Balaišis pasiekė 22, Andrius Krauškas-Tyler 14, Babineau 12, Arlauskas 7, Kongats ir Kybartas po 4. Reikia pastebėti, kad devyniolikametis Andrius Krauškas-Tyler, baigęs pirmuosius mokslo metus St. Francis Xavier universitete ir žaisdamas krepšinį šio u-teto komandoje, yra padaręs žymią pažangą. Kanados universiteto lygos Rytų grupėje pereinoto sezono metu jis buvo pripažintas geriausiu "Freshman Forward of the Year".

Kaip anksčiau minėta, A klasėje baigėms lentelę pasiekė keturios komandos. "Lituanica", laimėjusi prieš "Aušrą" 74:57 ir Detrito "Kovui" I-I jam sunkiai ištempus laimėjimą prieš Niujorko "LAK" 80:76, baigėme susitikimo Čikagos "Lituanica" su Detrito "Kovo" I-I, kur Čikagos "Lituanica" tapo laimėtoja, pasiekus pergalę 80:63 (35:30). Šiose rungtynėse išsiskyrė Alvydas Pazdradzius savo puikiu žaidimo stiliumi, taikliais triušais ir organizuotumu. G. ant-rasis Lietuvos jaunuolis A. Vilčinskis nenulstamai darbovis po lentomis, kur jo 7 pėdų ūgis jam leidžia žaidimo sėkmę vis gerinti.

Meisterių Čikagos "Lituanica" komandoje žaidė ir taškus pelnė: A. Pazdradzius 24, A. Vilčinskis 23, J. Falkner 13, J. Shemaitis ir A. Baris po 9, D. Siliūnas 2, P. Stukas ir A. Jonynas 0. Detrito "Kovo" I-I atstovavo ir taškus pelnė: P. Gražulis 18, P. Gilvydis 16, A. McDonald 9, A. Gražulis 7, A. Rugienius 4, S. Juodvalkis ir A. Racka po 2. Dėl trečiosios vietos susitikimą laimėjo Niujorko "LAK" prieš Toronto "Aušrą" rezultatu 90:79. Sig. K. (Bus daugiau)

Raketbolo pirmenybės Baltimorėje

1994 metų Š. Amerikos lietuvių raketbolo pirmenybės vyko balandžio 16 d. Severna Park Racquetball klube. Pirmenybės pravedė Baltimorės lietuvių "Atletų" klubas, vadovavo Vincas Dulyš. Dalyvavo South Carolinos, Klivlando, Vašingtono, D.C. ir Baltimorės apylinkių žaidėjai.

Dieną trukusiose pirmenybėse, išsiskyrė laimėtojai. Vieneto baigėms (senjorų klasėje) Algis Penkauskas (Klivlandas) nugalėjo Balį Brasauską (Baltimorę). Vieneto baigėms (atviroje klasėje) Vincas Dulyš (Baltimorę) nugalėjo Kęstutį Gedmintą (South Carolina). Dviejeto baigėms Vincas Dulyš ir Balty Brasauskas (Baltimorę) nugalėjo Kęstutį Gedmintą (South Carolina) ir Algį Penkauską (Klivlandą). Laimėtojų buvo įteiktos gražios taurės.

Baltimorės lietuvių "Atletų" klubo valdybą sudaro 1994: pirm. Gintaras Buivys, vicepirm. Charles Loscarri, finansų sekr. George Mazurkevich, sekr. Daina Buivyte. Vaclovas Laukaitis

Detrito "Kovo" I-I – 1994-jų Š. Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybių vicemeistras. Iš kairės: P. Gilvydis, P. Gražulis, A. McDonald, A. Gražulis, A. Racka, S. Juodvalkis, D. Gobis, A. Rugienius ir Antanas Racka, treneris. Nuotr. Sig. Krauškas

Šaudymo varžybos

ŠALFAS-gos Trap-stendinio šaudymo varžybos įvyko 1994 m. gegužės 7 d. Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje. Dalyvavo 13 šaulių.

A klasėje – 16 jardų atstume: I vieta – A. Sivilas 88-25, II v. – J. Mačionis 88-18, III v. – J. Stankus 86.

B klasėje – 16 jardų atstume: I v. – P. Armonas 70, II v. – G. Martišius 65, III v. – K. Deksnys 54.

Išlyginamųjų šūvių (Handicap) varžybose: I v. – V. Verbickas 38, II v. – J. Stankus 36, III v. – A. Sivilas 35. Dvigubi taikiniai (Doubles): I v. – A. Sivilas 33-7, II v. – B. Savickas 33-6, III v. – J. Stankus 30.

"Tauro" žinios

Pirmą kartą Londono, Ont. "Tauro" jauniai išsikovojo C grupėje pirmąją vietą Š. Amerikos lietuvių jaunųjų krepšinio varžybose balandžio 23-24 d.d. Klivlande, Ohio. Jose dalyvavo Toronto "Aušros" I-I ir II-I, Toronto "Vyčio", Hamiltono "Kovo", Čikagos "Lituanicos", Klivlando "Žaibo" ir Londono "Tauro" komandos.

Po pirmųjų laimėtų rungtynių prieš Čikagos "Lituanicą" ir Hamiltono "Kovą", "Tauras" pateko į baigmę su Klivlando "Žaibu", kur, po atkaklios kovos ir buvo laimėta pirmoji vieta.

"Tauras" dėkingas savo klubo administratoriui dr. D. Andriulytei-Armstrong ir treneriui dr. Bill Janzenberger. Klubas pirmininkas – J. Butkus, jr. Lėšas išvykoms ir vieklai, kaip ir visi išiešiojus veiklos vienetai, "meškerioja" iš praityje įsteigtų lietuvių finansinių institucijų, prie kurių priskaitytinas ir Londono "Lėšų telkimo komitetas", vadovaujamas J. Butkaus, sr. I. Dainiūnienės ir A. Petrašūno, sn.

Ateitininkų žinios

Moksliečiai! Ruoškitės baidarių iškylai birželio 25 d. Iškyla įvyks Six Mile Lake parke, netoli Midland'o. Tai paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas. Pilnos dienos iškyla įvyks sekmadienį, jei šeštadienį lytu. Informaciją teikia kun. Edis 533-0621.

Kongreso žinios. Liepos 11-14 d.d. išiešiojus ir Lietuvos moksleiviai ir studentai bendrai stovyklą prieškongresinėje stovykloje Berčiūnuose (netoli Panevėžio). Po stovyklos keliaus Vilniui į XII Ateitininkų kongresą, kuris įvyks liepos 14-17 d.d. Pilsnės kongreso programa bus skelbiama kitą savaitę.

Paremkite ateitininkų kongresą pirkdami kongresinius marškinėlius. Šie ypatingi marškinėliai yra gražūs simboliai svarbus įvykiu. Juos galima įsigyti per Leoną Ehlers, 767-2781.

Stovyklaukime Dainavoje! Ateitininkų stovyklos Dainavoje (Michigan valstijoje) 1994 vasarą: sendraugių (ASS) liepos 17-23 d.d., jaunėčių (JAS) liepos 24 – rugpjūčio 6 d.d., moksleivių (MAS) rugpjūčio 7-14 d.d. Dalyvaukime ir paskaitinkime kitus dalyvauti.

Šios savaitės mintis: "Einam, darom!" Ses. Ignė Marijošūtė.

Skautų veikla

• "Romuva" ieško 50 savanorių stovyklavietės pastatų remontams. Darbai bus atliekami liepos 9-10 ir liepos 23-24 savaitgaliais. Norintys prisidėti prie šių gerųjų darbų tepaskambina rajono vadui ps. Rimui Sriubiškiui tarp 7-9 v.v. tel. 416-966-6042.

• LSS tarybos pirmąjį sudaro: pirm. v.s. fil. K. Jėčius, vicepirm. v.s. M. Utz, ižd. v.s. A. Jarnas, sekr. s. D. Ramanauskas ir narys v.s. fil. S. Miknaitis.

• Birželio 8 d., LSS vadovų rengiamo suvažiavimo spalio 22-23 d.d. komiteto posėdyje buvo išklaustyti atliktų darbų pranešimai. Programos komisijos pirm. v.s. fil. Rūta Žilinskienė supažindino su siūloma suvažiavimui programa, kuri turės būti patvirtinta ar pataisyta vyriausiu skautininku. Tunt s. V. Senkuvienė supažindino su susipažinimo šokių renginiu Lietuvių namuose. Susitarta su B. Stanulienė dėl pietų paruošimo prieš šokių ir su J. Girkliene dėl vaišių Anapilyje. Šokių programoje sutiko dalyvauti "Sutartinė", o Mišių metu – Lietuvos kankinių šventovėje, muz. s. D. Viskontienė su jaunuimais chorą. Dėl nakvynių viešbučiuose rūpinasi ps. K. Dambraitė-Janowicz, o šeimos s. V. Grybienė ir v.s. V. Skrinaskas. Visi kiti ruošos darbai vyksta sklandžiai – po daugelio metų Toronto skautiją turės pakili suvažiavimą, kuriame bus gera proga iškelti naujas veiklos gaires, peržiūrėti ateities rūpesčius skautavime. Bus įdomu išgirsti kitų vietovių veiklos pranešimus bei susipažinti su seserijos ir brolijos vadovais diskusijose.

• S. Stasys Kuzmas, "Romuvos" stovyklavietės darbų patarėjas, gegužės 7 d. dalyvavo kartu su komitetu stovyklavietės apžiūrėjime ir planavime.

• Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas, kaip ir kasmet, pasiskyrė \$500 "Rambynų" skautų tuntu veiklai. Skautškas ačiū. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius	5.25% už 2 m. term. indėlius
5.75% už 3 m. term. indėlius	6.00% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius	5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	7.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	7.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	3.50% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	3.50% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.25%
2 metų	8.00%
3 metų	8.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	6.25%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eiloge.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook, Mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2 (prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamos gėlės įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines virklynas, indų plovimo mašinas
- Skalimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronte

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

SOLD

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo

įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą,

jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųsiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiavime į namus.

KELIONĖS I LIETUVĄ

per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas, geros kainos.

puz, per KOPENHAGĄ

IŠSKRENDANT birželio 29, liepos 6 arba rugpjūčio 3 ar 17

GRĮŽTANT liepos 14, rugpjūčio 11 ar 25 \$1135 plus mokesčiai

Pilna kaina sumokama užsiskaitant kelionę. Naudokitės progą, bilietų neperdaugiau!

– IŠPARDYMAS RIBOTAM LAIKUI –

Skrendant dviem asmenimis kartu, į vienišą kainą įeina ir 2 nakvynės Kopenhagoje. Skrendant pavieniui – už nakį priemoka \$50.

TEIRAUKITES APIE TOKIAS GERAS KAINAS ATSIKVIESDAMI SAVO GIMINES IŠ LIETUVOS.

TURIM DAR KELETA VIETŲ Į DAUJĄ ŠVENTE SU "GINTARU" PER KOPENHAGĄ BIRŽELIO 29 D. Grįžtat jums tinkamu laiku – su visais mokesčiais ir nakvyne grįžtant \$1225

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570

FAX 416-538-9657

ALGIS

MEDELIS

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Real Estate Service

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas"
Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90,
22-78-41

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar p

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAI DOTUVĖS

Per šv. Velykas laidojom Išlauže mano brolių - ažuolų stipruolių. Jis išbuvo dingęs 10 dienų - rado sausojo duobė. Veidas ir galva sumušta (skrodimo išvada - "be smurto žymų, sušales). Niekam nesvarbu, visi bijo, nenori darbo - tyrinėti. O jis ejo namo, pasiėmęs 100 litų pensiją... Aišku, duobėj pensijos nebuvo... Tokia dalia Tėvynėje...

A. Garmutė, Kaunas

MOKYKLĄ IR TĖVAI

Stebint "TŽ" pasisakymus ryšium su Toronto Maironio mokykla ir girdint tam tikrus priekaištus iš žmonių lūpų, kyla klausimas, kodėl tai vyksta? Dauguma savo nuomones pareiskia nežinodami tikros padėties. Išliko toks nesupratimas dėl to, kad dauguma nežino rašto turinio, su kuriuo susirūpinusieji kreipėsi į Maironio mokyklos vadovybę.

Gyvendamas šiame krašte per 30 metų, su mokykla turiu reikalių 18 metų. Jaučiu nuoskaudą ir susirūpinimą, kodėl tokia klaidinanti informacija yra pasisklidusi Toronto apylinkėse, spaudos dėka pasiekusi ir platesnę visuomenę. Norėčiau, kad visuomenė susipažintų su tikrąja padėtimi bei iškilusia problema, kuri nėra tokia baisi. Buvo parašytas mokyklos vedėjai šis raštas:

"Mes, lietuviškos Maironio šeštadieninės mokyklos mokinių ir būsimųjų mokinių tėvai, esame rimtai susirūpinę mūsų vaikų ateitimi.

Stebint mūsų vaikus ruošiančius pamokas ir besivartant lietuvių kalbos vadovėlius, kelia mums didelį susirūpinimą žemas lietuvių kalbos lygis Maironio mokykloje. Pastebime daugybę gramatinių ir stilistinių klaidų vadovėliuose ir mokytojų užrašuose. Nevengiama pažodinio vertimo iš anglų kalbos į lietuvių kalbą.

Didelį rūpestį sukėlė mums Jūsų pranešimas paskutinio tėvų susirinkimo metu, teigiantis, kad Maironio mokykloje jau nereikalingas gramatikos žinojimas ir vadovėliai iš Lietuvos nėra pritaikyti mūsų kartai. Labai esame nustebę, kad lietuviškai kalbančių tėvų vaikai, ypač naujųjų ateivių, yra skiriami į silpnai lietuviškai kalbančiųjų skyrius.

Mes suprantame, kad šitoks lygis patenkinamas daugumos čia gimusių liuknešius dėl jų vaikų lavinimosi lygio, tačiau mes norime

daugiau. Mes esame nauji ateiviai taip kaip Jūsų tėvai buvo prieš keliasdešimt metų ir perdavė Jums kalbą su visais jos privalumais. Taip ir mes jaučiame pareigą perteikti savo vaikams kiek įmanoma daugiau. Tą galima pasiekti tik keliant lietuviško švietimo lygį, o ne palaipsniui žeminant jį.

Tikimės, kad visos šios mums opios problemos susilauks Jūsų atitinkamo dėmesio ir bendroms jėgoms bandysime išspręsti susidariusią padėtį. Mūsų supratimu, Maironio mokykla turėtų atitikti visų poreikius. Manome, kad visa tai teigiamai pasitarnautų lietuviškai visuomenei Toronte ir jos tolimesnio lietuviškumo išlikimui".

Pasirašė 26 susirūpinę tėvai. Nebūčiau pasirašęs tokio rašto, kuriame būtų buvę išreikšti grasinimai, reikalavimai, šmeižtai, gąsdinimai išardyti mokyklą arba panaikinti jos tvarką. Nemanau, kad buvo padarytas nusikaltimas išreikšiant savo nuomonę bei rūpesčius.

Ilgus metus kilusieji iš Suvalkų trikampio turėjo gerą vardą lietuvių bendruomenėje, nesinorėtų, kad šis įvykis tai sugadintų. Su gera valia iš abiejų pusių galima iškilusią problemą nesunkiai išspręsti.

Niekas neabejoja, kokį kilnų darbą atlieka pasiaukoję Maironio mokyklos mokytojai ir vadovybė. Susirūpinę tėvai savo vaikų ateitimi tikisi iš jų supratimo, kuris būtų bendradarbiavimo rodiklis ir ateities kelerodis.

Tokia yra mano nuomonė, ir už ją tik aš esu atsakingas.

Vytautas Pečiulis,
Toronto, Ont.

REIKIA PAGALBOS

Ankstyva liga ir netinkamas gydymas dabar jau septynmečiui Vytautui Bučioniui atėmė akis, penketą vaikystės metų, ir atnešė daug kitų problemų. Lietuvių specialistai siūlė neapsunkinti vaiko ir dar neleistį jį į specialią aklųjų mokyklą Vilniuje...

Laimingo atsiktinumo - tėvo stažuotės - dėka praėjusį rudenį jis atsidūrė Kanadoje, kur Montrealio aklųjų sąjunga (MAB), atsiliepdama į lietuvių bendruomenės prašymą, suteikė jam reikiamą paslaugą.

Jau po pusmečio vaikas laisvai bendravo angliškai, skaitė Brailio raštą, važinėjois ratinėmis pažaižomis, vienas plaukiojo mokyklos baseine, rodė gabumus

DR. A. EIDINTAS, Lietuvos ambasadorius Vašingtone, (antras iš dešinės) susitikęs su Lietuvos vyčių veikėjais 1994 m. gegužės 1 d. Čikagoje. Nuotraukos kairėje A. BRAZIS, P. ZANSITIS, E. OZELIS; dešinėje - G. E. PETRUTIS Nuotr. J. Tamulaučio

matematikai. Angliškai kalbančiųjų mokyklų komisija, apsvačiusi šį atvejį, pasiūlė jam lankyti normalią pradinę Westmount Park mokyklą, tačiau pareikalavo, kad vaikas per metus praeitų dvejų metų kursą, bent jau iš matematikos.

Montrealio aklųjų sąjunga, matydama šiuos vaiko gabumus, kiek galėdama stengėsi jį remti: rado lėšų akių protezavimui, pianinui, krepšinio dėl paramos į Pasaulio pianinų gamintojų sąjungą, numatė paramą ateičiai - jų nuomone po 2-3 metų Vytautas jau galėtų mokyti bet kurioje Lietuvos ar užsienio mokykloje.

Tačiau nelaukiant šioms pastangoms ir vaiko likimui išliko pavojus, kad dėl lėšų stygiaus projekto (ties kuriuo dirbo jo tėvas) rengimas sustojtų, kaip ir stažuotės pratęsiamas. Montrealio aklųjų sąjunga neturi lėšų vaiko ir motinos pragyvenimui. Tad vienintelis prisiminimas apie šį vaiką gali likti dainos, pianinu pagrotos Montrealio Aušros Vartų parapilios salėje. Be jokio išsilavinimo jis groja "iš klausos" pianiniu abiem rankom (apie tai rašė "TS", o St. Jerome laikraštis jį pavadino jaunuoliu lietuvių virtuozu).

Vytautas yra ne tik gabus vaikas, - su Jūsų pagalba jis tapo pirmuoju lietuvių aklų vaiku, lankančiu ne specialią, o bendrąją mokyklą, be to, nuo pirmųjų metų (esamos bendradarbiavimo programos su JAV mokyklomis) prėmė du lietuvių aklos mokinius į Overbruko specialią aklųjų mokyklą.

Dėl visų šitų priežasčių prašytume visus, kurie gali, paremti Vytautą ir visas įdėtas pastangas, sudarant jam lygias galimybes gyventi ir garsinti Lietuvą. Adresas: Vytautas Bučionis, 120 Lyette, app. 30, LaSalle, P.Q. H8R 3T4. Tel. (514) 365-5871.

...lietuvių partizanų judėjimas bus tautos gyvenime atskleidęs visai naują puslapį, kurio negalima lyginti nei su kunigaikščių Lietuvos kova, nei su nepriklausomybės kovomis. Jie atvertė naują herojiskos kovos atmainą. Nesvarbu, kad jie fiziškai buvo sutriuškinti ir sunaikinti, bet jų dvasia liko gyva. J. Aistis

K3R
AWNINGS & ROOFING
Sarnyriai išskleidžiamieji stogeliai - Pastogėlės-krepšeliai "Stogu dengimai" 625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

Darau koldūnus su mėsa, grybais ir varške \$20
už 100 vienetų.
Pristatau į namus.
Skambinti Edvardui Stanuliui tel. 231-4937 Toronte.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Įvairios žinios

Dr. Alfonsas A. Eidintas, Lietuvos ambasadorius JAV-se, Čikagoje susitiko su Lietuvos vyčių aukščiausiosios tarybos nariais 1994 m. gegužės 1 d. įvykusioje lietuvių "Chamber of Commerce of America" iškilmingoje vakarienėje. Dalyvavo tarybos pirmoji vicepirmininkė Evelyn J. Ozelis, visuomeninių ryšių vedėjas Glenn E. Petrutis ir narys Peter P. Zansitis. Susitikime ambasadorius pranešė, kad jis dalyvaus Vyčių 81-jame suvažiavime, kuris įvyks rugpjūčio 4-8 d. Marriott viešbutyje Čikagoje.

Trėmimų prisiminimas meniniu būdu

Sibiro tremtiniais remti Baltiesių moterų tarybos lietuvių skyriaus surengta vakaronė 1994 m. birželio 9 d. Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje gausiems dalyviams paliko malonų išpuodį.

Programą pradėjo Irena Vibrienė - pasveikino susirinkusius ir pakvietė Angeliką Sungailienę, kuri suglaustai apžvelgė trėmimų tragediją, pabrėžė 1944-tųjų kerštingą įtūžimą, ypač nukreiptą į ūkininkus, kurie rėmė partizanų. Žuvusių bei mirusių prisiminimai po simboliniu plakatu su užrašu "Tremtinys" uždegtos trispalvės žvakutės. Tai atlikti pakviestos tarybos lietuvių sekcijos narės Elena Senkuvienė, Irena Meiklejohn ir Angelė Abromaitytė. Prisiminimas pagerbtas dalyvių atsistojimu ir tylos minute. Toliau kalbėjo A. Sungailienė priminė įsidėmėtiną tiesą: "Matome, buvo aukos, bet budelių nėra". Nurodė, kad šandien Lietuvoje bandoma ištrinti buvusius žiaurumus. "Ligi šiol nebuvo patrauktas atsakomybėn nė vienas nusikaltėlis", - sakė ji. Esą tremtiniai dar suspėję parašyti nemažai atsiminimų, suspėję, nes kas žino kaip bus toliau?

Meninės programos poezijos ir muzikos gerai sudaryta pyne pradėjo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, deklamuo-dama ištremimo poėmus, kuriuose dundėjo traukinių ratai, verkė vaikai ir trško gyvulinuose vagonuose nelaimingieji. Tremtį - ledo ir upių šaltį, rikiuotes į darbą, šūvis į nusilpusius - grožiniu, eiliuotu žodžiu apibūdino Vaida Kuprevičiūtė-Petruskienė. Apie sugrįžimą, už kalvos su-

Testamentiniai palikimai

Išskiliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neuzmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškes žiburiai" - plačios apimties savitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Išskiliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškes žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškes žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškes žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška įrša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Istaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybės Lietuvoje naujas
(Bloor ir Jane gatvių kampas) adresas: Goštauto 4-78
Toronto, Ontario M6S 4W3 (kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Tel. (416) 762-7393 Vilnius Tel. (3702) 61 71 62
Fax (416) 763-0674 Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų vertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER
DRAUDA Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.
Nekilnojamasis turtas Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius.
Nekilnojamo turto įkainojimas - mirtgčių - mokesčių - turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį.
3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

KROVINIAI Į LIETUVĄ Laivais ir lėktuvais Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat **automobiliai ir asmeniniai daiktai**
POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko
Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

AUDRA Travel & CRUISES CORPORATION Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu! Keliaukite į Lietuvą

geriausiomis kainomis patogiais FINNAIR, KLM, LH lėktuvais bei Canada 3000 ekspresniais (chartered) lėktuvais. Kelionės su FINNAIR į Vilnių ir Kauną kiekvieną penktadienį. Skrydžiai nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d. 1994 m. Žemesnės kainos, perkant bilietą iš anksto. Kelionės su KLM (Olandų oro linija per Amsterdamą) Kelionės - kiekvieną pirmadienį, trečiadienį, šeštadienį.

DAINŲ ŠVENTĖS grupė išvyksta KLM lėktuvu liepos 2 d.
Speciali kaina - \$1239 (kan.)
Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistus giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas. US arba Kanados doleriai: 4% plus \$14 - pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. - 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. - 4 v.p.p. (šeštadieniais)
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sibirinių trėmimų minėjimas bus birželio 14, šį antradienį, 7 v.v. Šv. Pauliaus anglikonų šventovėje, 227 Bloor St. E. (prie Jarvis St.). Rengia Baltiečių federacija. Visi lietuviai skatinami kuo daugiau dalyvauti.

— Sutvirtinimo sakramentui besiruošiančių vaikų pamokos bus tęsiamos po vasaros atostogų. Pamokų datos bus paskelbtos vėliau.

— Gerojo Ganytojo šventovės šventinimo metinės ir misijos at-laidai bus birželio 26, sekmadienį, Wasagoje. Iškilmingos pamaldos bus 11 v.r., o po jų – pabendravimas ir vaišės.

— Mišios birželio 19, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Joną Ališauską, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v. už a.a. Zigimą ir Vytautą Ramanaukus.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyva-vo 180 asmenų. Svečių knygoje pasi-rašę gydytojai Palmira Rudalevičienė ir Romas Polianskis iš Vilniaus Albina Kaptainienė, Stasė Murzie-nė iš Kauno; Petras G. Ambraziejus iš Cape Cod, JAV; Juozas Bajoraitis iš Hamiltono. Svečius supažindino ir pranešimus padarė Slaugos na-mų pirm. J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis įvyks bir-želio 23, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN reikalavimas darbininkas pa-stato priežiūrą. Kreiptis į LN raš-tinę, tel. 532-3311.

— Birželio 19, Tėvo dienos proga, sekmadienio popietės metu tėvams bus įteiktos gėlės ir jie bus pa-vašinti gėrimu.

— Birželio 21 d. LN aptarnaus svečius Karavane, Prisikėlimo pa-rapijoje.

— Visi Svetainės nariai bei pagei-daujantys jais tapti kviečiami bir-želio 17, penktadienį, 7.30 v.v. ir birželio 19, sekmadienį, 1 v.p.p. at-eiti į "Loki" pasiklausti dainininkės Lilijos Turutaitės atliekamos lietuviškos programos.

— Sėkmingai praėjo vartotų dra-bužių ir daiktų išpardavimas. Nuo-širdi padėka visuomeninės veiklos komitetui, moterų ir vyrų būreliams, kultūros komisijai, administraci-jai ir tautinių šokių grupės "Atža-lyno" nariams bei visiems prisidė-jusiems prie šio renginio pasise-kimo.

Aukos Slaugos namams

A. A. O. Delkaus atminimui au-kojo: \$500 — P. Delkus; \$200 — V. Dauginis; \$100 — Lietuvių namai, A. I. Augustinavičiai, J. Birgiolas, V. Drešeris, B. Jackus, L. Jočius, Al-gis Pacevičius, M. S. Putrimas, J. Slivinskis, J. V. Šimkus, V. Stanai-tis; \$50 — LN moterų būrelis, LN vyrų būrelis, V. A. Adomonis, L. Bal-sys, M. Jankus ir R.R. Cleverdon, K. Latwis, M. Laurinavičius, L. Pacevi-čius, E. R. Stravinskas, I. P. Sturm, J. Yčas, MD; \$30 — P. T. Bodanas, I. J. Meiklejohn, L. P. Sakalai, V. J. Senūnai, M. Žyvatkauskas; \$25 — K. Budrevičius; \$20 — J. S. Andriulai, V. A. Aušrotas, P. Bridickas, A. D. Bajorinai, V. A. Gentius, S. Grigaliū-nas, A. Jankaitis, S. Masionis, A. L. Monstvilai, V. J. Norvaiša, J. Pacevi-čienė, A. Paškevičius, V. Paulionis, V. B. Petrakis, V. I. Povilaitis, A. V. Ramanauskai, V. Saulėnas, G. M. Šernas su Edita, T. V. Skiland, A. P. Skilandžiūnai, V. Skrebūnas, H. Su-kauskas, J. Vingeliene; \$15 — B. J. Sriubiškis, nežinomas aukotojas; \$10 — L. D. Falco, B. McCleary, G. Pamatatis, H. I. Petkus, V. Stukas, J. Vitkūnas. Iš viso Slaugos namų fonde yra \$929,673.79. Aukos priima-mos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

LANKANTIS Lietuvoje, kosmeti-nių operacijų klausimais kreipk-tės į plastinės chirurgijos specia-listą prof. dr. Viktorą Baltaitį. In-formacija Vilniuje tel. 74 24 24.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir šva-rus dviejų miegamųjų butas Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Shep-perd gatvės. \$645 į mėnesį. Į kai-ną įeina mokestis už elektrą, ap-šildymą ir kt., taip pat už automo-bilio pastatymą. Artį parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORI-DOJ. Kambarys ir prausykla, vėsi-nimas, apšildomas baseinas, pus-ryčiai – savaitė \$200. Miegamas kam-barys, bendra prausykla – savaitė \$150. Artį parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33963, USA. Tel. (813) 656-5886.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Salvi-jus Prancėnas, SJ, Biržų parapi-jos vikaras. Šiuo metu jis apsis-tojęs Aušros Vartų parapijoje, Mont-realyje.

— Praeitą sekmadienį buvo prisi-minti trėmimai į Sibirą. 11.30 v.r. Mišios buvo laikomos už Sibire ir Lietuvoje kentėjusius ir žuvusius lietuvius. Po Mišių buvo kalbamos maldos už mirusius, chorui giedant tai pragai pritaikytas giesmes.

— Parapijos ir "Volungės" chorai, giedoję per praeito sekmadienio Mišias, pradeda vasaros atostogas.

— Pakrikštyti: Julian-Alejandro, Audronės (Geldutytes) ir Miquel Vaca sūnus; Jordan-Chesley, Lenos (Siminkevičiūtės) ir Randal Patten sūnus.

— Prie Prisikėlimo parapijos Jufe-fos Juodkaitienės stipendijų fon-do pridėjo KLKM dr-žus mūsų pa-rapijos skyrius, paaudodamas \$250 (už pyragus sūtelktas lėšas) ir Tre-čiojo Šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongregacija su \$100 au-ka. Kaip jau skelbta, mūsų parapi-ją išlaiko dvi studentės Louvin uni-versitete, Belgijoje, kurios, įsigiju-sios aukštąjį mokslą užsienyje, des-tytys teologijos mokslus įvairiose in-stitucijose Lietuvoje.

— Mišios birželio 19, sekmadienį, 8.30 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 9.20 v.r. — už a.a. Vytautą Vingelį; 10.15 v.r. — už a.a. Apoloniją ir a.a. Kaz-lauskus, a.a. Domą Simonaitienę 1 m. prisiminimus, ir a.a. Marijoną Petri-ką; 11.30 v.r. — už parapiją.

Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" valdyba Anapilio au-toaiškštės vajui paaukojo 1000 dol. Praeitais metais taipogi paaukojo 1000 dol. Anapilio valdyba nuoširdžiai dėkoja už dosnią paramą.

A. a. Antano Masionio atmi-nimui Wasagos draugai vie-toje užuojautos Lietuvoje var-gstantiems parentai aukojo \$100.

A. a. Osvaldo Delkaus atmini-mui, užjaušdami šeimą, G. ir A. Tarvydai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo valdyba dėkoja "Auš-rs" rėmėjų būreliui už \$100 auką "Aušros" archyvinių do-kumentų sutvarkymo išlai-doms padengti.

TVARKOME kapus, sodiname ir laistome gėles. Jei norite, kad jūsų artimųjų kapai būtų sutvarkyti ir prižiūrėti, kreipkitės tel. 416-530-1894 į Nojų.

IEŠKAU patyrusios rusiškai kal-bančios 34-45 metų auklės, kuri gyventų kartu ir prižiūrėtų 11 mėne-sių kūdikį. Skambinti Jėnys tel. 905-883-5676.

PRALEISKITE ATOSTOGAS CAPE CODE. Išnuomojamas 3 miegamųjų butas su virtuve ir visais patogumais Centerville miestelyje. Skam-binti po 6 v.v. Astai Norvaišienei tel. 1-617-784-8975.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

"ROMUVA INC." IEŠKO 50 savano-rių remontams – barakų, pagrindi-nio pastato, pirties ir t.t. Darbai įvyks savaitgaliais liepos 9-10 ir liepos 23-24 d.d. Norintys prisidėti prie šios talkos prašomi skambinti R. Sriubiškiui tarp 7-9 v.v. tel.416-966-6042.

IEŠKAU patikimos, energingos moters prižiūrėti 2 vaikus bei at-likti namų ruošos darbus. Turi kal-bėti rusiškai ir gyventi mano na-muose. Labai geros sąlygos. Skam-binti tel. 905-764-8398 po 2 v.p.p.

JAUNAS VYRAS, stropus ir paty-ręs dažytojas atlieka įvairius (ma-žus ir didelius) namų vidaus dažy-mo darbus greitai, švariai ir sąži-ningai. Skambinti Linui tel. 416-767-8987 Toronto.

CLEAN FOREVER. Valome kili-mus, minkštus baldus ir automo-bilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skam-binti bet kurio laiku. tel. 503-1687.

Tarptautinis Karavanas, ku-riame dalyvaus ir lietuviai, vyks Toronte birželio 17-25 d.d. Prisikėlimo parapijos patal-pose bus lietuvių paviljonas "Vilnius", kurio rengimo ko-miteta sudaro Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris.

ATSIŠVEIKINIMAS su To-ronto lietuvių jaunimo ansamb-liu "Gintaras" ir jungtiniu cho-ru, išvykstančiais Dainų ir tau-tinių šokių šventėn Lietuvoje, įvyks birželio 22, trečiadienį, Prisikėlimo parapijos "Vil-niaus" paviljone ir bus susietas su Tarptautiniu karavanu. Jo dalyviams bus atlikta šven-tel Lietuvoje paruošta progra-ma. Pirmoji gintariečių grupė į Lietuvą išskrenda birželio 29, trečiadienį, o kiti – keletą dienų vėliau. K.

Dr. Palmira Rudalevičienė, Vilniaus psichoneurologinės liginės (Vasaros 5) gydytoja, šį sekmadienį, birželio 19 d., 2 v.p.p. Toronto Lietuvių namuo-se skaitys paskaitą tema "Lie-tuvos dvasinė sveikata psi-chiatro akimis". Gydytoja sta-žavosi Edmontone, dabar – Clark institute, Toronte. Įėjimas – laisva auka. Rengia LN kultūrinę komisiją. Inf.

Toronto LN moterų būrelio gegužinė birželio 28 d., 2 v.p.p. Genovaitės Bijūnienės sode. Adresas: 106 Meadowbank Rd., Etobicoke. Visos būrelio narės, buvusios, esamos ir bū-simos (su antrom pusėm) ma-loniai kviečiamos.

Kun. J. Staškus, Kanados lie-tuvių katalikų kunigų vienybės pirmininkas ir Lietuvos kanki-nių parapijos klebonas, vedė rekolekcijas Putnamo vienuo-lyne lietuvių kunigų grupei š.m. birželio 6-10 d.d. Dalyva-vo apie 20 kunigų iš JAV ir Ka-nados (kun. E. Jurgitis, OFM, ir kun. L. Januška, OFM). Kaip ir kasmet, rekolekcijas rengė JAV lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba.

"Caritas" žurnalui aukojo \$5 — V. Jasinevičienė, E. Krikščiūnienė, A. Mačiulai-tienė, I. Vadauskienė.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 — M. Tinginis; \$50 — A. Dobienė; \$25 — E. Gi-rėnienė.

Patikslinimas. Praeitam "TŽ" numeryje skelbtai A. Smans \$60 auką Šv. Jono lietuvių kapinėms buvo skirta a.a. A. Masionio atmi-nimui.

Aštuntojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso proga bus iš-leista knyga "Daug gimtinių-tėvynė viena". Kongreso ren-gėjai kviečia visus prisidėti prie tos knygos išleidimo skel-bimais bei sveikinimais. Kai-nos JAV doleriais – pilno psl. (7.5x9.5 col.) 100, pusė psl. 50, ketvirtis 25, pavarde rėmėjų są-raše – 10 dol. Čekius rašyti "Li-thuanian Youth Congress 1994" vardu ir iki birželio 20 d. siųsti adresu: VIII World Lithuanian Youth Congress "Daug gimti-nių – tėvynė viena", P. O. Box 2812 Springfield, VA 22152-0812, USA. (Šis pranešimas fak-su gautas birželio 10 d.)

Ontario konservatorių par-tija rengia viešą susirinkimą birželio 28, 7 v.v., antradienį St. Lawrence Market North (Front ir Jarvis gatvių kam-pas). Konservatorių vadovas Mike Harris pristatys savo pla-ną kaip pakeisti provincinę valdžią ir sumažinti mokes-čius. Jo vėjus vadinamas "The Common Sense Revolution". Įėjimas \$3.

"TŽ" redakcijoje gautas laiš-kas iš Lietuvos, kuriamė rašo-ma, kad žinomoji poetė Lacri-ma (Marija Katiliūtė), garsėju-si savo religine poezija sovietinės priespaudos laikais, yra parengusi naują 100 sonetų lei-dinį. Tai eilėraščių, sukurti Čiurlionio paveikslų motyvais (religinės meditacijos). Leidi-nys skiriamas ne tik tai tikin-tiesiems, bet ir Tiesos ieškan-tiems. Be to, 1995 m. sueis 120 metų nuo Čiurlionio gimimo. Tai būtų prasminga dovana Lietuvai. Deja, autorė tokiame leidiniui neturi lėšų. O reikė-tų 3000-4000 JAV dolerių. Spaus-dinant su Čiurlionio paveiks-lais, reikėtų dvigubai ir net trigubai daugiau. Autorė ieško leidėjo Kanadoje ir JAV-bėse. Galintieji parentai šį užmojų prašomi rašyti pačiai autorei: M. Katiliūtė, "Katalikų pasau-lis", Pranciškonų 3-6, 2001 Vil-nius, Lithuania.

Lietuvos sambūriui "Cari-tas" aukojo: \$50 — J. Staške-vičius.

Anapilio autoaiškštės vajui aukojo: \$200 — M. Tinginis.

Patikslinimas. "TŽ" 23 nr. ateiti-ninkų žiniose per klaidą pateko O.G. pranešimas apie Toronto skautininkų dr-ės auką "Cari-tas" slaugos namams Kaune. Atsi-prašome.

Svečiai iš Lietuvos

Kanados valdžios kvietimu į Otavą buvo atvykę Lietuvos seimo atstovai susipažinti su Kanados parlamentine bei fe-deracinės valdžios sistema. Prieš grįždami į Lietuvą, jie lankėsi ir Toronte.

Dr. Algirdas Gričius — Lie-tuvos seimo komisijos užsie-nio reikalams vicepirminin-kas ir Arūnas Godunavičius — seimo pirmininko patarėjas, lydimi generalinio Lietuvos konsulo H. Lapo, birželio 2 d. aplankė "Vilniaus" rūmus, Lietuvių namus ir Lietuvos konsulatą. Jie rado laiko pasi-dalinti mintimis ir su ke-liais gen. konsulo sukvietiais visuomenininkais Toronte.

Pokalbyje buvo gvildinti Lietuvoje vyraujantys nega-lavimai vyriausybėje, prasi-lenkimai su įstatymais ir teis-mų kontrolė, investitoriams daromi sunkumai, bankų savi-valiavimas, prievartos veiks-mai verslininkams, pilietybės reikalai, kyšininkavimai, trem-tinių grįžimo ir nuosavybės reikalai, ryšiai su išeivija ir jos išsilaikymas.

Dr. Algirdas Gričius pasa-kojo apie sunkią dabartinę Lietuvos padėtį ekonominėje ir švietimo srityje, apie ryš-ky Rusijos spaudimą ir jos no-rą dominuoti Lietuvoje tarpu-savio santykių ir tarptautinė-ję plotmėje.

Kilęs sumanymas rasti ne-šališką tarėją (ombudsman), kuris galėtų verslininkams ir užsienio investitoriams pagelbėti per kraštų atstovy-bes pasitikrinus apie jų pajė-gumą ir patikėtinumą rado abipusį pritarimą. Lietuvoje ir išeivijoje yra daug netik-rų "pranašų", kurie nei vienai pusei nieko gero neduoda eko-nominėje ar politinėje plot-mėje. akv

KULTŪRA

Sveikinimų ir gintaro pardavimas įvyks

KARAVANE
Prisikėlimo parapijos Parodų salės prieškambarįje birželio 17-25 d.d.

Parduodami moderniškai lietuviški sveikiniai ir madingi auskarai, apyrankės, karoliai bei žiedai (14 kt, sidabro, pasidabruotų ir kitų)

MONTREALque

Kun. Kazimiero Ambraso, SJ, gim-tadienis birželio 1 d. buvo kukliai paminėtas "Rūtos" klube. Ta proga jis buvo priimtas į klubo narius.

Kun. Salvijus Prancėnas, SJ, ne-seniai atvykęs iš Lietuvos, apsis-tojo prancūzų jėzuitų namuose. Jam yra sudarytos puikios sąlygos iš-mokti prancūzų kalbą ir studijuoti Montrealio universitete. Savait-galiais jis pagelbsti AV parapijo-ję. Lietuvoje yra dirbęs Panevėžio ir Biržų parapijose.

Gintaras ir Lilė Adomoniai išsi-kėlė į Edmontoną. Gintaras "Liquid Corbon Co." bendrovės buvo pasių-s-tas į Vakarus. Jo žinioje bus keturių

provincijų šios bendrovės skyriai. Taip Montrealio lietuvių bendruo-menė ryškiai mažėja.

Vukus Renė Akstinas su savo tapy-bos ir grafikos darbais pirmą kar-ty dalyvauja Sekai galerijos paro-doje. Galerijos adresas – 4281a Not-re Dame W., netoli St. Henri metro stoties.

LK Mindaugo šaulių kuopa birželio 26, sekmadienį, 12 val. Aušros Var-tų parapijoje rengia Jonines, ku-rių metu bus pasveikinti Jonai-Jo-nės, Petrai ir Povilai. Dainos mylė-tojai atliks programą. Po to bus pietūs, baras ir loterija. Rengėjai kviečia visus gausiai dalyvauti. B.S.

40 METŲ DARBAS

Tebūna garantija ateičiai

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

yra korporacija

Agentūra yra savarankiškas draudimo agentas

Už agentūrą su draudos garantija stovi:

Royal Insurance Company of Canada 40 metų

Prudential Assurance Co. –

General Accident Indemnity Company 30 metų

Zurich Insurance Company of Canada 20 metų

CIM Managers' Group –

Allianz Canada Inc. 10 metų

Patirtis Jums žinoma iš nuostolių mokėjimo.

Pasinaudokite 40 METŲ patirtimi

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	6.50%	Taupymo – special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	6.75%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.00%	Taupymo – kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einaimos sąsk.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF-RRSP – 1 m.term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF-RRSP – 2 m.term.	6.75%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF-RRSP – 3 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines – nuo	7.25%
1 metų	7.75%		
2 metų	8.25%		
3 metų	8.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu

905-544-1056

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MOTERIS, atvykusi iš Lietuvos, savaitgaliais galėtų atlikti įvairius namų ruošos darbus. Skambinti Irenai tel. 416-760-8666.

KAUNE IŠNUOMOJAMI BUTAI 1 ar 2 miegamųjų, ramiame rajone arti autobusų, su baldais, pilna virtuve, vonia, telefonu ir TV. Kaina: \$30-\$40 (US) savaitė. Galimas buties aptarnavimas ar automobilis su vairuotoju. Telefonas (Kaune): 77-66-21 Antanui. Adresas: Pramonės prospektas 49-92, Pašto dėžė 733, Kaunas 3036, Lithuania.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, su-tvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2999, fax (416) 626-4770 Toronto.

PARDUODAMAS 5 kambarių bu-tas Kaune, II-ame aukšte, su pato-gumais, gerame rajone. Skambinti kiekvieną dieną po 10 v.v.k.; pir-madieniais ir trečiadieniais – visą dieną; šeštadieniais ir sekmadie-niais nuo 8-12 val. ryto, tel. 1-312-881-7466.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • van-dentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvaziavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Atvydai tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Mėgėjams prabangaus gyvenimo Scarliff Rd. – Lambton Square. Didelis 3-ju miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 231-3000.

